

ANGELI ÉVA

**Kézikönyv a
Wir lernen Deutsch 8.
tanításához**

CELLDÖMÖLK

Szerkesztette
HORVÁTH KORNÉLIA

AP-082531
ISBN 978-963-465-254-0

© Angeli Éva, 2008
1. kiadás, 2009

A kiadó a kiadói jogot fenntartja.
A kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül sem a teljes mű, sem annak része
semmiféle formában nem sokszorosítható.

Kiadja az APÁCZAI KIADÓ Kft.
9500 Celldömölk, Széchenyi utca 18.
Telefon: 95/525-000, fax: 95/525-014
E-mail: apaczaikiado@apaczai.hu
Internet: www.apaczai.hu
Felelős kiadó: Esztergályos Jenő ügyvezető igazgató

Nyomdai előkészítés: Alinea Kft.

Terjedelem: 6,18 A/5 ív

Előszó

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

„Európa népei sok, egymástól különböző nemzetből, közösségből, kultúrából és nyelvi csoportból egy egységes uniót alakítanak ki. Ez az unió a gondolatok és hagyományok egyenlő alapon történő cseréjére épül, és azon alapul, hogy a különböző történelmi múlttal, ám közös jövővel rendelkező népek kölcsönösen elfogadják egymást. Ezért még soha nem volt ennyire fontos az, hogy polgárai rendelkezzenek azokkal a képességekkel, melyek szomszédai megértéséhez és az azokkal való kommunikációhoz szükségesek. Tehát el kell sajátítanunk az egymással való eredményes kommunikációhoz és egymás megértéséhez szükséges készségeket. Más nyelvek ismerete arra ösztönzi az embert, hogy nyitottabb legyen mások, illetve mások kultúrája és szemlélete felé.” – mondja az Európai Tanács ajánlása.

„Az Európai Parlament 2001. december 13-i határozata a nyelvtanulást és a nyelvi sokszínűséget támogató intézkedésekre szólított fel. A 2003. április 10-i brüsszeli konferencián a képviselők elfogadták a Európai Bizottság jelenlegi helyzetről szóló elemzésének legfontosabb üzenetét és a jövőre vonatkozó javaslatait. Egyetértés volt például abban, hogy kívánatos lenne az élethosszig tartó tanulás jegyében, a kisgyermekkorától kezdve minden európai polgár számára lehetővé tenni, hogy élvezhesse a soknyelvűség előnyeit. Széles körű támogatást nyert az, hogy emelni kell a nyelvtanítás színvonalát, mivel *a nyelvi kompetencia azok közé az alapvető készségek közé tartozik, melyekre mindenkinek szüksége van* a képzésben, a foglalkoztatásban, a kultúrák találkozása során és az önmegvalósításhoz. Azok, akik gyermekkorban kezdik a nyelvtanulást, jobban tudatában lesznek saját kulturális értékeiknek, saját kultúrájuk hatásainak, nagyobb megbecsülést mutatnak más kultúrák iránt, nyitottabbak és érdeklődőbbek lesznek mások iránt.

A tagállamok egyetértenek abban, hogy *a hangsúly a hatékony kommunikáció képességére, azaz az aktív készségekre és ne a passzív tudásra helyeződjön*. A cél nem az anyanyelvi szint elérése, hanem a megfelelő szintű olvasási, szövegértési, írás- és beszéd-készség elsajátítása.

Az Európai Bizottság úgy gondolja, hogy az európai szintű akcióknak a következő kulcsterületekre kell irányulniuk: a nyelvek befogadó jellegű szemléletének támogatása, nyelvbarát közösségek kialakítása, a nyelvtanulási kínálat és a nyelvtanulási lehetőségek igénybevételének javítása.”

A nyelvi kompetencia azok közé az alapvető készségek közé tartozik, amelyekre mindenkinek szüksége van a képzésben, a foglalkoztatásban, a kultúrák találkozása során és az önmegvalósításhoz; a nyelvtanulás az egész életet felölelő tevékenység.

Az Európai Unió tagállamai számára elsődleges fontosságú az, hogy már az óvodában és az általános iskolában eredményes nyelvtanulás folyjon, mivel ezeken a helyeken alakul ki az, hogy az egyén hogyan viszonyul majd más nyelvekhez és kultúrákhoz, és a későbbi nyelvtanulás alapjai is itt kerülnek lefektetésre.

Azok, akik gyermekkorban kezdik a nyelvtanulást, jobban tudatában lesznek saját kulturális értékeiknek, saját kultúrájuk hatásainak, nagyobb megbecsülést mutatnak más kultúrák iránt, nyitottabbak és érdeklődőbbek lesznek mások iránt.

A magyar oktatási rendszerben negyedik évfolyamtól kötelező egy idegen nyelv tanulása. Az idegen nyelv tanításának és tanulásának alapvető célja a használható nyelvtudás megszerzése, ami a szituációnak megfelelő nyelvhasználati képességet és a sikeres kommunikációt jelenti.

A nyelvtanulás a természetes nyelvelsajátítás folyamataira épül. Az idegen nyelvi órákon a gyerekek az ismeretlen nyelven hallottakat a világról kialakult ismereteik alapján értelmezik. Ezért elengedhetetlen, hogy a tananyag általuk ismert tartalmakra épüljön: használjuk bátran a már ismert tantárgyak tartalmait az életkori sajátosságoknak megfelelően!

Ha már az első három évfolyamon is folyt idegennyelv-oktatás, ne hagyjuk el a verseket, dalokat, meséket, amelyek ritmusosságuk, dallamuk és játékoságuk miatt a szókincsüket tekintve jobban megmaradnak a gyerekek emlékezetében! Ne a sza-

bályok oktatása legyen a cél! Adjunk mintákat, és természetesen, ha szükséges, javítsuk a gyerekeket, de ne elmarasztalóan!

A nyelvtanítás legfontosabb céljai és feladatai:

- az idegen nyelv tanulásának megszerettetése
- a nyelv hangzásvilágának megismerése
- az artikulációs bázis fejlesztése
- a gyermek látókörének tágítása
- a nyelvi tudatosság kialakítása és fejlesztése
- a több csatornán történő ismeretszerzés elsajátítása.

A KULCSKOMPETENCIÁK MEGJELENÉSE

Az idegen nyelv oktatása során szinte az összes kompetenciaterület megjelenik, hiszen a nyelvtanulás a mindennapi élet számos területét érinti:

- folyamatosan szükség van az anyanyelvi kompetenciákra: a nyelvhasználat összehasonlítása, párhuzamok állítása megkönnyíti az idegen nyelv működésének megértését,
- a szociális és állampolgári kompetencia a társadalmi és kulturális különbözőségek megértéséhez szükséges,
- az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenik a versek, dalok tanulása, a mesék dramatizálása kapcsán.

A nyelvtanítás alkalmas számos más általános képesség és készség fejlesztésére is: a gondolkodási, szövegértési, koncentrációs, érzelmi képességek folyamatosan jelen vannak a nyelvórákon.

A kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztése a következőket jelenti:

(1) A kötelező oktatás végére a tanulók képesek lesznek egy vagy két idegen nyelvet személyes, oktatási, közéleti és szakmai kontextusban megfelelően használni.

(2) A nyelvtanulás során a tanulóknál kialakul a nyelvtanulás, a tanult nyelv, az azt beszélő emberek és kultúrájuk, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránti kedvező attitűd és motiváció.

(3) Nyelvtudásukat egész életükben képesek lesznek önállóan fenntartani, fejleszteni, emellett újabb idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen elsajátítani.

A kerettanterv átdolgozása során a korszerű ismeretek és kulcskompetenciák beemelésére, a készség- és képességjellegű követelmények előtérbe állítására törekedtek a készítőik. Fontos szempont, hogy a NAT által képviselt fejlesztő központú szemlélet ne

sikkadjon el, ill. közvetlenül is hasznos szakmai segítséget nyújtson a kerettanterv a pedagógusoknak a fejlesztési követelmények megvalósulását szolgáló feladatok differenciált megtervezéséhez.

Bár a kerettantervi ajánlások csak 4. évfolyamtól határoznak meg célokat és feladatokat, egyéb feltételek fennállása esetén – a nem kötelező tanórai foglalkozások keretében – az iskolának lehetősége van már az 1. évfolyamtól kezdve az idegen nyelv oktatását megszervezni.

Ahány iskola, annyiféleképpen szervezhetik meg az idegen nyelv oktatását. Éppen ezért olyan taneszközökben kell gondolkodni, amelyek többféle oktatási módot is kiszolgálhatnak.

Az új tankönyvcsalád a legújabb kerettantervhez igazodva készült el, figyelembe véve az új kerettantervi törekvéseket és a kulcskompetenciák kiemelt fejlesztését.

A feldolgozott témák jól illeszkednek az életkori sajátosságokhoz, a gyermekek kommunikációs igényeihez. A tankönyvek elsősorban hallás utáni szövegértést fejlesztő feladatokat tartalmaznak, míg a munkafüzetek inkább a nyelvtan elsajátítására, begyakorlására és a szövegértésre koncentrálnak. Megtalálhatóak azonban állandó elemek is, pl. a fejezetek végén olvasható viccek, anekdoták vagy a tartalomhoz kötődő naplóírás és projektmunka-javaslatok, amelyek nemcsak a nyelvi elemek hétköznapi nyelvhasználatának bemutatását, hanem a pedagógus munkáját is színesíteni hivatottak. A tankönyvcsalád szövegei autentikusak, a tartalmak megjelenése köznapiság. A nyelvtani tartalmak megjelennek a tankönyv szövegeiben, de a szabályok kiemelése és begyakorlása a munkafüzet feladata. A tankönyvek végén találhatóak az ünnepnapokhoz kapcsolódó szövegek, amelyek az aktualitásoknak megfelelően, szabadon tervezhető tanórákra szólnak.

A tankönyvcsalád további részeit alkotják a CD-melléletek, amelyek egyrészt a szövegértési feladatokat, másrészt pedig a könyvekben is megtalálható dalokat, verseket tartalmazzák. Minden évfolyam számára készül továbbá tanári kézikönyv, amelyekben praktikus tanácsok, a feladatok megoldásai, a hallás utáni szövegértéses feladatok szövegei, valamint óravázlatminták és tanmenetjavaslatok is találhatóak.

Sikeres nyelvtanítást és jó munkát kívánok:

Angeli Éva

Általános célok és feladatok

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljai és tartalma összhangban vannak az alaptanterv többi műveltségi területének céljaival és tartalmával, valamint az Európa Tanács ajánlásaival:

„Európa népei sok, egymástól különböző nemzetből, közösségből, kultúrából és nyelvi csoportból egy egységes uniót alakítanak ki. Ez az unió a gondolatok és hagyományok egyenlő alapon történő cseréjére épül, és azon alapul, hogy a különböző történelmi múlttal, ám közös jövővel rendelkező népek kölcsönösen elfogadják egymást. Ezért még soha nem volt ennyire fontos az, hogy polgárai rendelkezzenek azokkal a képességekkel, melyek szomszédaik megértéséhez és az azokkal való kommunikációhoz szükségesek. Tehát el kell sajátítanunk az egymással való eredményes kommunikációhoz és egymás megértéséhez szükséges készségeket. Más nyelvek ismerete arra ösztönzi az embert, hogy nyitottabb legyen mások, illetve mások kultúrája és szemlélete felé.

A gazdasági, társadalmi és környezeti megújulás 2000 márciusában elindított liszaboni stratégiájának keretében az Unió az évtized végére a világ legversenyképesebb tudásalapú gazdasága kíván lenni. Ennek eléréséhez kulcsfontosságú egy tudásalapú társadalom építése. A nyelvtanulás ehhez a célhoz azáltal járul hozzá, hogy fejleszti a kognitív készségeket és megerősíti a nyelvtanuló anyanyelvi készségeit, ezen belül az írás- és olvasási készséget. Az állampolgárok nyelvi készségeinek fejlődése sok más, európai szintű politika számára is hasznos lehet. Röviden szólva, *más nyelvek megértésének és kommunikációban való használatának a képessége minden európai polgár számára alapvető készség.*

Az Európai Parlament 2001. december 13-i határozata a nyelvtanulást és a nyelvi sokszínűséget támogató intézkedésekre szólított fel. 2002. február 14-én az Oktatási Miniszterek Tanácsa felkérte a tagállamokat arra, hogy tegyenek konkrét lépéseket a nyelvi sokszínűség és a nyelvtanulás elősegítése érdekében, és kérte az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki javaslatokat ezeken a területeken. Az akcióterv elkészítése során az Európai Bizottság széles körű nyilvános konzultációt folytatott, majd ezt a civil társadalom képviselőinek konferenciája zárta, melyre 2003. április 10-én ke-

rült sor Brüsszelben. A konferencián a válaszadók elfogadták a Bizottság jelenlegi helyzetről szóló elemzésének legfontosabb üzenetét és a jövőre vonatkozó javaslatait. Egyetértés volt például abban, hogy kívánatos lenne az élethosszig tartó tanulás jegyében, a kisgyermekkorától kezdve minden európai polgár számára lehetővé tenni, hogy élvezhesse a soknyelvűség előnyeit. Széles körű támogatást nyert az, hogy emelni kell a nyelvtanítás színvonalát, mivel *a nyelvi kompetencia azok közé az alapvető készségek közé tartozik, melyekre mindenkinél szüksége van a képzésben, a foglalkoztatásban, a kultúrák találkozásakor és az önmegvalósításhoz.* Azok, akik gyermekkorban kezdik a nyelvtanulást, jobban tudatában lesznek saját kulturális értékeiknek, saját kultúrájuk hatásainak, nagyobb megbecsülést mutatnak más kultúrák iránt, nyitottabbak és érdeklődőbbek lesznek mások iránt.

A tagállamok egyetértenek abban, hogy *a hangsúly a hatékony kommunikáció képességére, azaz az aktív készségekre és ne a passzív tudásra helyeződjön.* A cél nem az anyanyelvi szint elérése, hanem a megfelelő szintű olvasási, szövegértési, írás- és beszéd-készség elsajátítása.

Az Európai Bizottság úgy gondolja, hogy az európai szintű akcióknak a következő kulcsterületekre kell irányulniuk: a nyelvek befogadó jellegű szemléletének támogatása, nyelvbarát közösségek kialakítása, a nyelvtanulási kínálat és a nyelvtanulási lehetőségek igénybevétele javítása.”

Az ötödik évfolyam megkezdésekor már minden diák (legalább) egy éve tanulja az idegen nyelvet. Megértik a tanár kéréseit, óravezetését, ismerősek az órai tevékenységek és az azzal kapcsolatos kifejezések, motiváltak és bíznak magukban.

A négy tanév céljai között első helyen áll a motiváció fenntartása, a gyerekek sikerélményhez juttatása, pl. életszerű szituációkkal, érdekes – eleinte könnyített, néhány mondatos, majd eredeti – olvasmányokkal, ritmikus mondókákkal (ún. *chantok*), az életkori sajátosságaiknak megfelelő dalokkal. Elengedhetetlen a hallás utáni értés fejlesztéséhez, hogy megfelelő mennyiségű autentikus hanganyag álljon rendelkezésre. Igyekezünk minél több reáliát felhasználni a tananyagban (pl. zeneszámok, újságok, jegyek, csomagolások stb.)!

Fontos szerephez jut a humor mind a szövegekben, mind az illusztrációkban, mivel a tapasztalat azt mutatja, hogy a tanulók sokkal szívesebben, ezért könnyebben is tanulnak humorral átszótt tananyagot.

Továbbra is a receptív készségek (hallott és olvasott szöveg értése) fejlesztése áll a középpontban, de az évek előrehaladtával egyre nagyobb hangsúlyt kap a beszédképesség. Lényeges nevelési cél a diákok olvasási igényének kialakítása és fejlesztése érdekes, könnyített vagy eredeti, illusztrált szövegek olvastatásával. A 7. évfolyamtól kezdődően fordítsunk több időt az írásképesség fejlesztésére is, hiszen a tanulók nagy részének még az anyanyelvén is gondot okoz egy rövid, összefüggő szöveg megalkotása.

A 10–14 éves korosztály nyelvelsajátítása során jobban támaszkodik a memóriájára, mint a célnyelv

szabályrendszerére, de egyre inkább képes szabályszerűségeket észrevenni a nyelvben. A szabályok ismerete ugyanakkor csak kismértékben segíti nyelvi fejlődésüket. A nyelvhasználatban a folyékonyság (fließendes Sprechen) az erősségük a nyelvhelyességgel szemben, de emellett szükség van a legfontosabb struktúrák automatizálására is.

A négy év során a diákoknak el kell jutniuk a célnyelv olyan szintű használatához, ami lehetővé teszi számukra az osztályterem falain kívüli idegen nyelvi hatások (filmek, zene, tévéműsorok, újságok) hasznosítását, és az irányított önálló haladást.

A nyolcadik évfolyam végére nyelvtudásuk eléri azt a mérhető szintet, amellyel képesek ismert témakörökben idegen nyelvű információt megérteni és adni, interakciókban sikerrel részt venni, amely cél megegyezik az A1-es szint elérésével (részletesen ld. később).

Kiemelt fejlesztési feladatok és kulcskompetenciák

A FEJLESZTÉSI FELADATOK SZERKEZETE

A fejlesztési feladatok minden nyelvelsajátítási szinten a következő egységekből állnak:

- beszédértés (*Hörverstehen*)
- beszédképesség (*Sprechen*)
- szövegértés (*Leseverstehen*)
- írás (*Schreiben*)

FEJLESZTÉSI FELADATOK

Az élő idegen nyelv tanításának és tanulásának alapvető célja a használható nyelvtudás megszerzése (= *kommunikatív nyelvi kompetenciák kialakítása*). Ez az adott szituációnak megfelelő nyelvhasználati képességet jelenti, amelynek mérése és értékelése a négy nyelvi alapképességen (hallás, beszéd, olvasás és írás) keresztül történhet.

A kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztése a következőket jelenti:

A kötelező oktatás végére a tanulók képesek lesznek egy vagy két idegen nyelvet személyes, oktatási, közéleti és szakmai kontextusban megfelelően használni.

A nyelvtanulás során a tanulóknak kialakul a nyelvtanulás, a tanult nyelv, az azt beszélő emberek és kultúrájuk, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránti kedvező attitűd és motiváció.

Nyelvtudásukat egész életükben képesek lesznek önállóan fenntartani, fejleszteni, emellett újabb idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen elsajátítani.

Az alaptanterv a közoktatás kétéves szakaszaira (6., 8., 10. és 12. évfolyamok végére) minden diák számára a minimális szintet határozza meg, amelyet a négy alapképesség területén kell teljesíteni. Ezek a szintek összhangban vannak az európai hatfokú skálán meghatározott szintekkel.

Az alaptantervi követelmények az általános iskola végére minden diák számára legalább egy élő idegen nyelvből az A1-es szint elérését tűzik ki célul.

Ezen belül a nyelvtanulás az első öt évfolyamon elsősorban játékos ismerkedést jelent az idegen nyelvvvel, de az a cél, hogy a tanulók a 6. évfolyam

végére érjék el az A1-es szintet, amely az európai minimumszint fele (részletesebben ld. a 6. évfolyam továbbhaladási feltételeinél).

AZ EURÓPAI MINIMUMSZINT: A1

Ezen a szinten a diák megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni, és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni személyes jellegű kérdéseket (pl.: hogy hol lakik) ismerős emberekre és dolgokra vonatkozóan. Képes egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Beszédértés

- Megérti az ismerős szavakat, fordulatokat, amelyek személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak.

Beszédképesség

- Képes egyszerű beszélgetésben részt venni, amennyiben a partner lassan, jól artikulálva beszél.
- Képes feltenni és megválaszolni egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan.
- Lakóhelyét, ismerőseit képes egyszerű fordulatokkal leírni.

Szövegértés

- Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokban, katalógusokban.

Írás

- Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni, rövid üdvözlőt megírni.

Minimum, ill. optimum szókészlet az A1-es szint eléréséhez, teljesítéséhez az 5–8. évfolyamon évente minimálisan 300 szó, optimálisan 400 szó. (Részletezve ld. az egyes témaköröknél.)

A 9–12. évfolyamra többféle követelményt fogalmaznak meg aszerint, hogy a nyelvtanuló az adott nyelvből milyen szintre szeretne eljutni a kötelező iskolázás végére, nyelvtanulása mennyire intenzív, illetve milyen szintű érettségi vizsgát kíván tenni.

Ha a 12. évfolyam végére a diák a B1-es szintet kívánja elérni, a 10. évfolyam végére az A2-es szintet kell elérnie [(a) tanterv]. Ha a 12. évfolyam végére a cél a B2-es szint, a 10. évfolyam végére a B1-es szint teljesítése a kívánatos [(b) tanterv], ami a 8. évfolyam végére az A2-es szint elérését jelenti. Azokban az iskolákban, ahol az Európai Bizottság ajánlásai megvalósulnak („...*ha a pedagógus megfelelő képzettséggel rendelkezik ahhoz, hogy kicsi gyerekeknek nyelvet tanítson, ha az osztálylétszám elég alacsony ahhoz, hogy a nyelvtanulás eredményes lehessen, ha megfelelő tananyag áll rendelkezésre, és ha a tanterv elegendő óraszámot biztosít a nyelvtanuláshoz...*”), ez reális célkitűzés lehet.

AZ EURÓPAI ALAPSZINT: A2

Ezen a szinten a diák megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, állás). Az egyszerű és begyakorolt nyelvi helyzetekben tud kommunikálni úgy, hogy egyszerű és direkt módon információt cserél családi vagy mindennapi dolgokról. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.

Beszédértés

- Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókincset, ha számára ismert dologról van szó.
- Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek, bejelentések, egyéb gyakori szövegek lényegét.

Beszédalképeség

- Részt vesz egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben, amely közvetlen információcserét igényel ismert tevékenységgel kapcsolatban.
- Megérteti magát a társasági beszélgetésben.
- Röviden le tudja írni például a családját, lakóhelyét, tanulmányait.

Szövegértés

- Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni.

Írás

- Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.

KÉPESSÉGFEJLESZTÉS AZ A2-ES SZINTHEZ

Beszédalképeség

- Képes egyszerű kifejezésekkel személyek, életkörülmények, napi tevékenységek leírására, tetzés, nemtetszés kifejezésére; mondatokat alapokon fűz össze.
- Kommunikálni tud munkával és szabadidővel kapcsolatos rutinhelyzetekben, amelyekben egyszerű és direkt információcsere szükséges.
- Rövid párbeszédet tud folytatni.

Beszédértési készség

- Megérti a világos és lassú tempójú beszélgetés témáját.

Íráskészség

- Egyszerű formában, alapvető kötőszavakat használva, mindennapi életével kapcsolatos információt tartalmazó szöveget tud alkotni.
- Rövid, egyszerű levélformulákat tud írni ügyei elintézésére, valamint meg tud fogalmazni köszönő és bocsánatkérő baráti leveleket.

Szövegértési készség

- Megérti a hétköznapi témájú, gyakran előforduló szavakat tartalmazó szövegtípusokat.

Szókincs

- Alapvető szókincse segítségével megbirkózik a mindennapi, kiszámítható helyzetekkel. A szavakat még keresi, és mondanivalóját szókincse szerint igazítja.

Nyelvtan

- Az egyszerű szerkezeteket helyesen használja, de még gyakoriak az alapvető hibák. Mondanivalója világos és érthető.

Kultúra

- A célnyelvi kultúrát a sajátjához tudja viszonyítani.
- Kulturálisan érzékeny, és különböző stratégiák segítségével kapcsolatot tud fenntartani más kultúrákból származó emberekkel.

Tanulási készségek

- Tudatosulnak benne a különböző tanulási technikák és stratégiák.

KULCSKOMPETENCIÁK MEGJELENÉSE

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek, amelyek összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése (vö. *szociális és állampolgári kompetencia*). Az ehhez szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, -értést és -alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára (vö. *digitális kompetencia*), és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is (vö. *hatékony, önálló tanulás kompetenciája*).

Ha a tanulói tevékenységekből indulunk ki, fontos szerephez jut az *esztétikai-művészeti tudatosság és (főként) kifejezőkészség kompetenciája*, pl. projektmunka, daltanulás, szerepjátszás során.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel (vö. *alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén*).

A sikeres nyelvtanításban és -tanulásban tehát minden kulcskompetenciának meg kell jelennie,

ahogyan a különböző élethelyzetekben is szükségünk van a különböző kompetenciákra.

A NAT szerint a kiemelt fejlesztési célok, a kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat, tevékenység. A Nemzeti alaptanterv azt a felfogást képviseli, hogy a tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése. Az a pedagógus, aki jól ismeri tanítványai motivációit, képességeit, érdeklődését és tanulási szokásait, eredményesen tudja megoldani a tanulászervezéssel kapcsolatos feladatait. A tanulászervezés optimális megoldásához persze nem elég a képzett pedagógus, szükség van a pedagógiai infrastruktúra széles választékára: könyvekre, nyomtatott tananyagokra, kísérleti felszerelésekre, informatikai programokra, programcsomagokra és más eszközökre.

Az idegen nyelv tanításakor a tanári és tanulói tevékenységformák között első helyen a kommunikatív feladatok állnak. Szakítani kell az évtizedeken keresztül szinte egyeduralkodó, ún. nyelvtani fordító módszerrel (*Grammatik – Übersetzung-Methode*). Idegen nyelvet azért tanulunk, hogy használjuk. Ha a kommunikáció folyamatos és sikeres, a nyelvtani hibák kevésbé lényegesek. Mind a négy alapkészség – beszédértés (*Hörverstehen*), beszédalkotás (*Sprechen*), olvasásértés (*Leseverstehen*), írás (*Schreiben*) – fejlesztésében a kommunikatív tevékenységekre kell a hangsúlyt fektetni. A nyelvtani szabályok súlykolása helyett életszerű feladatokra koncentráljunk! Sokkal motiválóbbak azok a helyzetek, amelyekkel az életben is találkozhatnak a tanulók.

Közismert tény, hogy egy átlagos tanórán egy tanuló átlagosan 20 másodpercet beszél. Minden órán, de különösen egy nyelvórán ez döbbenetesen kevés. Ha csak 5 perc páros munkát alkalmazunk, ez az idő már a 15-szörösére nőhet. A frontális osztálymunka helyett – különösen nagy létszámú osztályok esetében – sokkal célravezetőbb páros és csoportos tevékenységeket, illetve projekt munkát alkalmazni.

Kerettanterv a 8. évfolyam számára

NÉMET NYELV

Éves óraszám: 111 – heti óraszám: 3

Ebből kb.

- 60 óra új anyag feldolgozására,
- 30 óra a kommunikációs szándékok gyakorlására és képességfejlesztésre,
- 10 óra ellenőrzésre és értékelésre,
- 10 óra szabadon tervezhető (aktualitások, pl. ünnepek; vetélkedők, jelenetek; országismeret; videós v. számítógépes óra).

JAVASOLT TÉMAKÖRÖK ÉS ÓRASZÁMOK

Témakör	A témakör feldolgozására javasolt óraszám
1. Földünk nevezetes tájai, természeti környezetünk; A természet megóvása, veszélyeztetett növények és állatok	10-15
2. Utazás egy németországi nyelvtanfolyamra	12-15
3. A tenger (a tenger élővilága, felfedező, hajótörés, kalózkodás, csempészek, lakatlan sziget, rejtelmes sziget...)	10-15
4. Egy kis történelem	12-15
5. Házimunka; Főzés, receptek, egészséges életmód	12-15
6. Otthoni és iskolai rendszabályok	12-15
7. Tervek a szünidőre és a jövőre; Továbbtanulás, pályaválasztás	12-15

1. FÖLDÜNK NEVEZETES TÁJAI, TERMÉSZETI KÖRNYEZETÜNK. A TERMÉSZET MEGÓVÁSA, VESZÉLYEZTETETT NÖVÉNYEK ÉS ÁLLATOK

Fejlesztési célok	Tananyag	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló ismerjen néhány jellegzetes, más földrészen élő állat- és növényfajt! Tudjon néhány mondatot mondani a legégetőbb környezetvédelmi problémákról, veszélyeztetett növény- és állatfajokról!	Kb. 50 szó, ill. kifejezés (növények, állatok, földrajzi fogalmak, országok, népek, nyelvek, környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmak)	Láncjáték, páros munka, csoportmunka, szerepjáték <i>Wechselspiel, Lückentexte, Wörtertreppen, Buchstabenquadrat oder-salat usw.</i> Projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot.) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: földrajz, biológia, természetismeret, környezetvédelem.	Tud néhány mondatot mondani a fontosabb állatokról és növényekről, a legégetőbb környezetvédelmi problémákról, veszélyeztetett növény- és állatfajokról.

Tevékenységformák

Hörverstehen	Leseverstehen	Sprechen	Schreiben
<ul style="list-style-type: none"> nyelvek felismerése állatok, növények azonosítása 	<ul style="list-style-type: none"> veszélyeztetett állat- és növényfajok Földünk néhány nevezetes tája a világörökség részei (főként Magyarországon) 	<ul style="list-style-type: none"> képleírás (növények, állatok, tájak) beszámoló irányított kérdések alapján 	<ul style="list-style-type: none"> plakát készítése (veszélyeztetett növény- és állatfajok) egy ország rövid bemutatása

2. UTAZÁS EGY NÉMETORSZÁGI NYELVTANFOLYAMRA

Fejlesztési célok	Tananyag	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló ismerje azokat az alapvető szavakat, kifejezéseket, amelyek szükségesek egy németországi nyelvtanfolyamra való jelentkezéshez, az utazáshoz és a részvételhez! Tudja, hogyan kell viselkedni egy vendéglátó családban, legyen képes a velük való alapvető kommunikációra!	Kb. 60 szó, ill. kifejezés (jelentkezési lap kitöltéséhez szükséges szavak, mindennapi tevékenységgel, kirándulással, nyelvórával kapcsolatos kifejezések, tárgyak nevei)	Láncjáték, páros munka, csoportmunka, szerepjáték <i>Wechselspiel, Lückentexte, Wörtertreppen, Buchstabenquadrat oder-salat usw.</i> Projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot.) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: földrajz, hon- és népismeret, illetan.	El tud igazodni alapvető élethelyzetekben. Tud segítséget kérni, és képes egyszerű helyzetekben a mindennapi kommunikációra.

Tevékenységformák

Hörverstehen	Leseverstehen	Sprechen	Schreiben
<ul style="list-style-type: none"> repülőtéren vagy kompon hallható információ idegenvezető által mondottakból fontos információ kiszűrése 	<ul style="list-style-type: none"> tájékoztató a nyelvtanfolyamról prospektusok, szórólapok figyelmeztető feliratok 	<ul style="list-style-type: none"> szituációs gyakorlatok, párbeszéd a vendéglátó családdal segítségkérés érdeklődés nevezetésekkkel kapcsolatban beszámoló egy (képzelt) utazásról fényképek alapján 	<ul style="list-style-type: none"> jelentkezési lap kitöltése kiszállókártya (landing card) kitöltése tanfolyam-értékelési kérdőív kitöltése beszámoló levélben vagy e-mailben a tanfolyamról és a családról

3. A NÉMET NYELVŰ ORSZÁGOK

Fejlesztési célok	Tananyag	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló legyen képes 6-8 összefüggő mondatot mondani Németországról, Ausztriáról és Svájc-ról, 6-8 mondatot annak történelméről! Tudja ismertetni a legnépszerűbb idegenforgalmi célpontok és néhány nagyobb város látni-valóit (képek alapján), és természetesen saját lakóhelyének nevezetességeit! Tudjon érdeklődni egy idegen vidék látni-valóiról!	Kb. 40-50 szó, ill. kifejezés (nevezetességek, földrajzi nevek, történelemmel kapcsolatos kifejezések)	Láncjáték, páros munka, csoportmunka, szerepjáték <i>Wechselspiel, Lückentexte, Wörtertreppe, Buchstabenquadrat oder-salat usw.</i> Projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot.) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: földrajz, természetismeret, hon- és népismeret, kultúra, idegenforgalom.	Tud néhány összefüggő mondatot mondani Magyarországról és saját lakóhelyének nevezetességeiről. Tud érdeklődni egy másik hely látni-valóiról.

Tevékenységformák

Hörverstehen	Leseverstehen	Sprechen	Schreiben
<ul style="list-style-type: none"> • adatok lejegyzése egy ország/tájegység/város ismertetőjéből 	<ul style="list-style-type: none"> • egyszerűsített prospektusok, idegenforgalmi kiadványok 	<ul style="list-style-type: none"> • a német nyelvű országok nevezetességeinek bemutatása • szituációs játék: érdeklődés egy utazási irodában • képleírás 	<ul style="list-style-type: none"> • prospektus összeállítása • <i>Tagebuch</i>: a kedvenc országom

4. A TENGER

Fejlesztési célok	Tananyag	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló legyen képes megnevezni néhány, a tengerrel és a hajózással kapcsolatos dolgot, fogalmat! Tudjon egy rövid történetet elmesélni (pl. Robinsonról, a Titanicról vagy Cook kapitányról)! Értse meg egyszerűbb újságcikkek lényegét.	Kb. 40 szó, ill. kifejezés (tengerrel, hajózással kapcsolatos főnevek, pl. apály, dagály, vitorla, sirály stb., valamint igék)	Láncjáték, páros munka, csoportmunka, szerepjáték <i>Wechselspiel, Lückentexte, Wörtertreppen, Buchstabenquadrat oder-salat usw.</i> Projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot.) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: természetismeret, földrajz, technika.	Meg tud nevezni néhány katasztrófaféleséget. Értse meg egyszerűbb újságcikkek lényegét.

Tevékenységformák

Hörverstehen	Leseverstehen	Sprechen	Schreiben
• rádiós hírek katasztrófákról	• újságcikkek	• túlélőként beszámoló egy képzelte esetről • szituációs játékok	• minta alapján rövid cikk írása

5. EGY KIS TÖRTÉNELEM

Fejlesztési célok	Tananyag	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló legyen képes pár mondatban hazánk és a világtörténelem néhány jelentős eseményét elmondani! Ismerjen néhány jelentős német történelmi személyiséget, tudjon róluk pár mondatot mondani! Értse meg a történelemről szóló egyszerűbb szövegek, regényrészletek lényegét!	Kb. 40 szó, ill. kifejezés (történelmi eseményekkel kapcsolatos igék, népek, helyszínek, fegyverek stb.)	Láncjáték, páros munka, csoportmunka, szerepjáték <i>Wechselspiel, Lückentexte, Wörtertreppe, Buchstabenquadrat oder-salat usw.</i> Projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot.) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: történelem, földrajz, hon- és népismeret, irodalom.	Legyen képes megérteni általa ismert történelmi eseményről szóló rövid olvasmány lényegét. Ismerjen néhány jelentős történelmi személyiséget, tudjon róluk pár mondatot mondani!

Tevékenységformák

Hörverstehen	Leseverstehen	Sprechen	Schreiben
<ul style="list-style-type: none"> történelmi eseményből információkat kiszűrni, lejegyezni 	<ul style="list-style-type: none"> népekről (pl. egy történelmi ifjúsági regény egyszerűsített részlete) német királyok, királynők 	<ul style="list-style-type: none"> egy történelmi esemény bemutatása képleírás szerepjátékok 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Tagebuch</i>: kedvenc királyom (vagy egyéb történelmi személyiségem)

6. HÁZIMUNKA; FŐZÉS, RECEPTEK, EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD

Fejlesztési célok	Tananyag	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló legyen képes beszámolni a mindennapos, illetve ritkábban végzett házimunkákról, a családi munkamegosztásról, valamint érdeklődni ezekről a tevékenységekről! Ismerje a leggyakoribb ételeket, konyhai és egyéb háztartási eszközöket és tevékenységeket! Tudja elmondani néhány egyszerű étel receptjét! Tudjon pár mondatot mondani az egészséges életmódról; mit együnk/ ne együnk; igyunk/ ne igyunk; hogyan éljünk!	Kb. 50 szó, ill. kifejezés (házimunkával kapcsolatos igék, háztartási gépek, konyhai eszközök, alapanyagok, ételek, italok)	Láncjáték, páros munka, csoportmunka, szerepjáték <i>Wechselspiel, Lückentexte, Wörtertreppe, Buchstabenquadrat oder-salat usw.</i> Projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot.) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: gasztronómia, egészség-tan, technika és életviteli ismeretek.	Tud pár mondatot mondani a mindennapos házimunkákról. Ismeri a leggyakoribb ételeket, konyhai és egyéb háztartási eszközöket és tevékenységeket. Értse meg néhány egyszerű étel receptjét!

Tevékenységformák

Hörverstehen	Leseverstehen	Sprechen	Schreiben
<ul style="list-style-type: none"> egy étel hozzávalóinak, elkészítési módjának lejegyzése 	<ul style="list-style-type: none"> receptek háztartási gépek használati utasítása prospektusok, reklámok 	<ul style="list-style-type: none"> beszámoló a kedvelt/ nem kedvelt házimunkákról egy étel elkészítési módjának ismertetése tanácsadás 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Tagebuch</i>: kedvenc étel, italom

7. OTTHONI ÉS ISKOLAI RENDSZABÁLYOK

Fejlesztési célok	Tananyag	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló tudjon szóban és írásban beszámolni iskolai munkájáról, pozitív és negatív iskolai élményekről, az iskola adottságairól, környezetről, véleményt mondani mindezekről, valamint mástól ezek iránt érdeklődni!	Kb. 40 szó, ill. kifejezés (iskolai élettel kapcsolatos igék, főnevek; tanításon kívüli eseményekre utaló szavak és kifejezések, otthoni kötelességek)	Láncjáték, páros munka, csoportmunka, szerepjáték <i>Wechselspiel, Lückentexte, Wörtertreppen, Buchstabenquadrat oder-salat usw.</i> Projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot.) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: természetismeret, illetan, hon- és népismeret.	Tud néhány mondatot mondani és írni iskolai munkájáról, az általa kedvelt és nem kedvelt tantárgyakról.

Tevékenységformák

Hörverstehen	Leseverstehen	Sprechen	Schreiben
<ul style="list-style-type: none"> utasítássorozatból a lényeges információt kiszűrni 	<ul style="list-style-type: none"> tiltó táblák, feliratok szokások német és egyéb külföldi iskolákban 	<ul style="list-style-type: none"> beszámoló az iskolai és az iskolán kívüli tevékenységekről, kötelességekről 	<ul style="list-style-type: none"> poszter készítése: mit szabad és mit nem szabad az iskolában

8. TERVEK A SZÜNIDŐRE ÉS A JÖVŐRE: TOVÁBBTANULÁS, PÁLYAVÁLASZTÁS

Fejlesztési célok	Tananyag	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló legyen képes közelebbi és távolabbi terveiről beszélni, azokat megindokolni, más tervei felől érdeklődni! Ismerje az iskolatípusokat, a választott iskoláról tudjon néhány mondatot mondani! Ismerjen minél több foglalkozást!	Kb. 50 szó, ill. kifejezés (foglalkozások, az ezekkel kapcsolatos igék, iskolatípusok, mellékevek)	Láncjáték, páros munka, csoportmunka, szerepjáték <i>Wechselspiel, Lückentexte, Wörtertreppe, Buchstabenquadrat oder-salat usw.</i> Projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot.) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: pályaorientáció, technika és életvitel, földrajz.	Tud néhány egyszerű mondatot mondani és írni közelebbi és távolabbi terveiről, ismerjen néhány foglalkozást.

Tevékenységformák

Hörverstehen	Leseverstehen	Sprechen	Schreiben
<ul style="list-style-type: none"> • úttervek közül a megfelelő kiválasztása • foglalkozások felismerése 	<ul style="list-style-type: none"> • prospektusok, reklámok • iskolák a világban 	<ul style="list-style-type: none"> • nyaralás tervezése, szervezése • beszámoló közeli és távolabbi tervekről • képleírás 	<ul style="list-style-type: none"> • önéletrajz írása • jelentkezési lap kitöltése • levélírás a választott iskoláról, szakmáról

Tartalmak

a) Kommunikációs szándékok

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Megszólítás	<i>Entschuldigung, ...</i>
Köszönés, elköszönés	<i>Guten Morgen/Tag! Auf Wiedersehen!</i>
Köszönet és arra reagálás	<i>Danke! Bitte!</i>
Bemutató, bemutatkozás	<i>Das ist Peter. Ich heiße... Ich bin...</i>
Érdeklődés hogyan lett iránt, arra reagálás	<i>Wie geht's dir? Danke, prima. Was fehlt dir? Ich habe Kopfschmerzen.</i>
Engedélykérés, arra reagálás	<i>Kann ich das Fenster öffnen? Ja, bitte.</i>
Bocsánatkérés és arra reagálás	<i>Entschuldigung! Kein Problem!</i>
Segítségkérés	<i>Könne Sie mir bitte sagen, ...!</i>
Gratuláció, jókívánságok, arra reagálás	<i>Herzlichen Glückwunsch zum... Danke. Fröhliche Weihnachten! Gute Besserung!</i>
Személyes levélben megszólítás, elbúcsúzás	<i>Liebe(r) ... Dein(e) ..., Viele Grüße.</i>

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Sajnálkozás	<i>Es tut mir leid!</i>
Öröm	<i>Ich freue mich, dass.../Toll!</i>
Elégedettség, elégedetlenség	<i>Es ist prima, dass... Schade, dass...</i>
Csodálkozás	<i>Oh, das ist aber schön!</i>
Remény	<i>Ich hoffe, du kannst kommen!</i>
Bosszúság	<i>Das ist aber schlimm!</i>

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Véleménykérés, arra reagálás	<i>Magst du Mathe? Ja.</i>
Véleménynyilvánítás	<i>Was meinst du dazu?</i>
Valaki igazának az elismerése, el nem ismerése	<i>Da hast du (nicht) recht!</i>
Egyetértés, egyet nem értés	<i>Ja, das stimmt! Nein, du hast nicht recht!</i>
Tetszés, nemtetszés	<i>Das finde ich gut/blöd! Das gefällt mir (nicht)!</i>
Akarat, szándék, kívánság, képesség	<i>ich will..., ich möchte..., ich kann</i>
Ígéret	<i>Ich mache das schon!</i>
Dicséret	<i>Klasse!</i>

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Dolgok, személyek megnevezése, leírása	<i>Das ist... Meine Mutter ist...</i>
Események leírása	<i>Zuerst... dann..., zum Schluss. Es war einmal...</i>
Információkérés, -adás	<i>Weißt du...? Können Sie mir, bitte sagen?</i>
Igenlő vagy nemleges válasz	<i>Ja, nein, nicht, kein, doch</i>
Tudás, nemtudás	<i>Ich weiß (nicht), dass/ob...</i>
Bizonyosság, bizonytalanság	<i>Ich weiß es (nicht) genau. Ich bin mir (nicht) sicher, dass/ob...</i>

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kérés 7. o.	<i>Gib mir bitte...! Kannst du bitte...?</i>
Felszólítás 7. o.	<i>Schreib noch nicht! Öffne die Tür!</i>
Javaslat, arra reagálás 8. o.	<i>Möchtest du...? Ja, gerne! Können wir gehen?</i>
Meghívás és arra reagálás 7. o.	<i>Kommst du mit? Ja. Nein, es tut mir leid.</i>
Kínálás és arra reagálás 7. o.	<i>Noch ein Stück Kuchen? Ja, bitte. Nein, danke.</i>

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

Visszakérdezés, ismétléskérés	<i>Wie, bitte? Wiederholen Sie bitte! Sag es noch einmal!</i>
Nem értés, magyarázatkérés	<i>Ich verstehe nicht. Warum...? Entschuldigung, ich habe es nicht verstanden.</i>
Betűzés kérése, betűzés	<i>Buchstabiere bitte.</i>
Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre	<i>Kannst du bitte langsamer/leuter sprechen?</i>

b) Fogalomkörök

Fogalomkörök (7–8. évfolyam)		A fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történés, létezés kifejezése	Jelen idő	<i>sein, es gibt Präsens Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben</i>	<i>Ich bin heute zu Hause. Hier gibt es keinen Hamburger. Die Sonne scheint. Er liest das Buch vor.</i>
	Múlt idő	<i>Präteritum (haben, sein) Perfekt</i>	<i>Er hatte ein Fahrrad. Ich war schon in England. Ich habe ein Eis gegessen.</i>
	Jövő idő	<i>Futur sich-Verben</i>	<i>Ich werde morgen zu Hause bleiben. Ich freue mich.</i>
	Személytelenség	<i>es</i>	<i>Es ist kalt. Es regnet.</i>

Fogalomkörök (7–8. évfolyam)		A fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Birtoklás kifejezése		<i>haben gehören Wessen?</i>	<i>Ich habe einen Bruder. Die Tasche gehört mir. Das Buch von Peter. Peters Geschichte</i>
		<i>von, -s</i> <i>Possessivpronomen</i>	<i>Das ist meine Familie.</i>
Térbeli viszonyok	irányok, hely- meghatározás	<i>Lokaladverbien</i>	<i>hier, dort, links, rechts, oben, unten, hinten...</i>
		<i>an, auf, in, hinter, neben, über, unter, vor, zwischen (A/D)</i>	<i>Ich lege das Heft auf den Tisch.</i>
		<i>durch, um (A) bei, zu, von (D)</i>	<i>Gehen Sie durch den Park! Die Bücher sind bei Karl. Ich komme von meiner Oma.</i>
Időbeli viszonyok	Gyakoriság	<i>Wie oft? selten, manchmal, immer, nie</i>	<i>Ich spiele oft mit Peter.</i>
	Időtartam, időpont	<i>Wie lange? in, um, am, wann?</i>	<i>eine Woche, von... bis, den ganzen Tag, im Winter, um 8 Uhr, am Freitag, diesen/letzten/vorigen/nächsten Monat</i>
Mennyiségi viszonyok	Határozott mennyiség	<i>(tő-, sor-, törtszámnevek)</i>	<i>eins, zwei, eine Portion Pommes</i>
	Határozatlan mennyiség	<i>alles, viel, wenig, nichts, alle, einige, keine</i>	<i>Ich lerne viel, und ich habe wenige Zeit.</i>
Minőségi viszonyok		<i>Wie? Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinatation) Vergleichen</i>	<i>Ich bin zufrieden. Das finde ich prima. Das ist eine leichte Aufgabe. Dieses Buch ist besser, als...</i>
Modalitás		<i>mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen</i>	<i>Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause. Du sollst Sport treiben.</i>
	Feltételes mód	<i>würde</i>	<i>Ich würde gern...</i>
	Felszólító mód		<i>Komm morgen wieder! Esst schnell! Nehmen Sie bitte Platz!</i>
Esetviszonyok	Névszók a mondatban	<i>Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv</i>	<i>Mein Freund zeichnet Bilder.</i>
Logikai viszonyok	Alárendelések	<i>Kausalsatz Objektsatz</i>	<i>denn, weil Ich weiß (nicht), dass (ob)... Ich weiß, wo du wohnst.</i>
Szövegösszetartó eszközök	Kötőszavak	<i>Und/oder/aber/denn Weil/dass/ob</i>	
	Névmások		<i>Das/ich, mich, mir, mein/dieser, jener, man</i>

AJÁNLOTT SZEMPONTOK A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKELÉSÉHEZ

A tanulói teljesítmények értékelésének három célja van: egyrészt visszajelzést nyújtani az előírt tananyagban elért előrehaladásról, az erős és gyenge pontokról, másrészt a tanulók nyelvtanulási motivációját fenntartani és tovább erősíteni, harmadrészt hozzájárulni reális önértékelésük kialakításához.

Mivel a kerettantervi célok között első helyen a hallott és olvasott szövegek értésének fejlesztése áll, a diákokat elsősorban ezekből az alapkészségekből kell értékelni. A bevezetésben arról volt szó, hogy a tanulók teljesítményének mérése és értékelése a négy nyelvi alapkészségen (beszédértés, beszéd-készség, szövegértés és íráskészség) keresztül valósulhat meg. A két utóbbival nincsenek is nehézségek, hiszen ezekből a legkönnyebb a számonkérés, míg a hallás utáni értést és a beszéd-készséget hajlamosabbak vagyunk elhanyagolni. Pedig ez nem helyes, hiszen ha ezeket a készségeket nem értékeljük rendszeresen, a gyerekekben kialakulhat az a téves elképzelés, hogy ezek nem is olyan fontosak.

Alapelv, hogy értékeléskor a gyakorlás során alkalmazott tevékenységeket kell használni, és a tanulók értékelése folyamatosan történjen. Legalább minden hónapban kapjanak visszajelzést az előrehaladásról, hogy értsék, miben és hogyan fejlődhetnek tovább. Az értékelésnek pozitívnak kell lennie, amely nem azonos a hibák összeszámolásával. Azt értékeljük, amit a diákok tudnak, ne a hiányosságokat hangsúlyozzuk! Mivel ennek a korosztálynak a beszédértés és beszéd-készség területén is a folytonosság (*fluency*) az erőssége, csak tapintatosan és türelemmel törekedhetünk a hibátlan megoldásokra (*accuracy*).

A számonkérés történhet csoportban, párban vagy egyénileg, a gyakorláshoz hasonlóan. A gyengébb teljesítményt nyújtó gyerekeknek több alkalmat kell biztosítani arra, hogy fejlődésükről számot adjanak. Lehetőleg kerülni kell a hagyományos „felelés” jellegű számonkérést, mivel ez egyértelműen hozzájárul a gátlások erősödéséhez.

A felső tagozatban már számíthatunk a tanulók önértékelésére is. Fontos, hogy tisztában legyenek saját fejlődésük menetével, hol kell még jobban teljesíteniük, milyen területen igazán jók.

A teljesítmény értékelésekor is fontos alapelv: ne a nyelvről való tudást, hanem a nyelvi készségeket, a használható nyelvtudást fejlesszük és értékeljük!

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI ÖSSZEFOGLALVA

Hallott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, utasításokat, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegből kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegteltől elkülöníteni.

Beszéd-készség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz;
- kérdéseket feltesz;
- eseményeket elmesél;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megért;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegteltől elkülöníti.

Íráskészség

A tanuló

- egyszerű szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levél) létrehoz;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott – ismert struktúrák felhasználásával –, tényyszerű szöveget helyesen leír; információt közvetítő, kb. 50 szavas szöveget ír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- kb. 50 szavas jellemzést, beszámolót ír.

A tankönyv és a munkafüzet felépítése

A tankönyv és hozzá kapcsolódóan a munkafüzet is témakörökre tagolódik. Ezek a témakörök meggyeznek a tantervben található témakörökkel, vagyis a tantervi követelmények követése így könnyen áttekinthető és követhető.

A **tankönyv** képanyagai, szövegei és feladatai a nyelvi készségek közül elsősorban a beszéd és a hallás utáni szövegértés fejlesztését szolgálják, míg a munkafüzet feladatai az írásbeli készségeket, a szövegalkotást és a szövegértést fejlesztik. A négy idegen nyelvi alapkészség mellett azonban számos más készség- és képességterület is megtalálható a tankönyv és munkafüzet feladataiban, pl. számolási, megfigyelési, véleményalkotási stb. képességek fejlesztésére is sor kerül.

A tankönyv fejezetei nyitóképekkel kezdődnek. Ezek a képek két cél szolgálnak: egyrészt tartalmaznak olyan szókinccset, amelynek elsajátítására már az előző évfolyamokon sor került, és most a képek kapcsán felelevenítődnek, másrészt tartalmazzák az egyes fejezetek új szókinccsét is.

Tipp: az egyes leckék megkezdésekor gyűjtsük össze a tanulókkal a képek kapcsán eszükbe jutó szavakat, kifejezéseket, majd tegyük meg ezt a lecke lezárásakor is (összefoglalás, ismétlés)! Így a tanulók maguk is szembesülhetnek azzal, mennyire sikerült szókinccsüket gazdagítani.

Tipp: a nyitóképekhez történő szógyűjtést lehet egyéni, páros és csoportmunkában is végezni – megadott idő alatt kinek jut eszébe több szó, vagy szófajokra bontva gyűjtik a párok, ill. csoportok a szavakat.

A tankönyv feladatai a bevezető képek és szövegek után a szókinccs elsajátítására koncentrálnak: változatosan, több oldalról megközelítve és mindig más-más típusú feladaton keresztül segítik a szavak, kifejezések rögzítését. A feladatok között egyaránt található kiegészítő, összekötő, színezős, rejtvény jellegű feladat is.

A tankönyvben található versek és dalok jó szolgálatot tesznek a szókinccs fejlesztésében, gazdagításában. A versek memoriterként is használhatóak.

Minden fejezet végén megtalálható a „Wie findest du in der Lektion...” c., a tanulókat véleményalkotásra ösztönző rész. Itt elmondhatják a tanulók véleményüket az adott fejezetről, ezzel is gazdagítva a szókinccset. A megadott szavakat maguk is bővíthetik egyéni véleményüknek megfelelően. A szavak jelentését az első néhány alkalommal kell csak tisztázni a gyerekekkel, utána várhatóan már önállóan is tudnak majd véleményt alkotni az egyes fejezetekről.

A leckékhez kapcsolódó szókinccs a fejezetek végén szófaji csoportokba rendezve – főnevek, igék, melléknevek és határozószavak, kifejezések – kerül összefoglalásra, de megtalálható a tankönyv végén is szótárszerűen.

Tipp: legyen a tanulóknak szótárfüzetük, ahová a tankönyv szavai mellett más szavakat, kifejezéseket is írhatnak, hiszen minden tanulócsoporthoz előkerülhetnek olyan szókinccselemek, amelyeket a könyv nem tartalmaz.

A tankönyv végén található a „Feste und Feiertage” című, ünnepeket feldolgozó és azokhoz kapcsolódó szöveg- és feladatgyűjtemény. Az aktualitásoknak megfelelően használható a könyv ezen része.

A **munkafüzet** tartalmi felépítése követi a tankönyvet. A bevezető részben „Grammatische Ausdrücke” cím alatt találhatóak azok a nyelvtani kifejezések németül és magyarul, amelyek a tanév folyamán előkerülnek.

Az egyes részek nyelvtani összefoglaló táblákkal indulnak. Itt találhatóak azok a nyelvtani szabályok, amelyek az egyes fejezetekben kerülnek elő, részben ismétlésként, részben pedig új tananyagként.

Tipp: a munkafüzet feladatait ne a nyelvtani szabályok ismertetésével és áttekintésével kezdjük! A feladatok megoldása során a tanulók valószínűleg maguk is rájönnek a szabályszerűségekre, akár meg is fogalmazzák azokat.

Tipp: használjuk ki sokoldalúan a feladatokat! Igaz ugyan, hogy minden feladathoz egy-egy utasítás tartozik, de ezt nem azt jelenti, hogy csak azt az egy tevékenységet lehet az adott feladattal végrehajtani. Használjuk ki a gyerekek kreativitását: ők maguk is folytassák a feladatokat a füzetben, vagy készítsenek egymásnak hasonló típusú feladatot!

A munkafüzetre is igaz, hogy ugyanazt a szókincset, beszédelemeket, nyelvtani szabályt több feladaton keresztül, több oldalról megközelítve próbálja elsajátítani a tanulókkal. Ugyanakkor megfigyelhető a fokozatosság betartása is: először a felismerés szintjén találkoznak a tanulók a nyelvtani szabályokkal, majd használják azokat, de még segítséggel, végül pedig már önállóan is meg tudják oldani a feladatot.

Minden fejezet végén található „Tagebuch” című szó alatt szövegalkotásra alkalmas feladat – itt a tanulók az általuk írt összefüggő szövegen keresztül is kipróbálhatják, hogyan sajátították el az adott leckéhez tartozó szókincset és nyelvtani anyagot. A tanulók képességeinek megfelelően határozhatjuk meg a szövegek terjedelmét. Célszerű egy külön füzetet használni erre a célra. Így láthatóvá is válik, hogyan fejlődik a tanulók szövegalkotó képessége a tanév folyamán.

A munkafüzet végén található még egy gyakorló táblázat az igékhez kapcsolódóan: megadott igéket megadott alakban kell a különböző tanult nyelvtani kategóriáknak megfelelően beírni. Használható év végi ismétléshez vagy folyamatosan a tanév ideje alatt az egyes nyelvtani szabályok elsajátításakor, de bármikor készíthetünk gyakorlás céljából mi magunk is vagy a tanulók.

Az utolsó oldalak alkalmasak további jegyzetek (pl. szabályok) rögzítésére, de lehet ide akár szövegalkotásokat vagy röpdolgozatokat is írni.

A tankönyv jelmagyarázata:

A tankönyv így jelzett feladataihoz a munkafüzetben is megtalálható olyan feladat, amely tartalmilag a szókincshez vagy a nyelvtani anyaghoz kapcsolódik.

A CD-n az adott feladathoz kapcsolódó szöveg, illetve a könyv dalanyaga is megtalálható.

A munkafüzet jelmagyarázata:

A fejezetek bevezető részében a nyelvtani anyagot jelzik a kis baglyocskák: összefoglalva, lényegét kiemelve, táblákba rendezve találhatóak meg a szabályok.

Minden fejezet végén egy „napló”-tipp található: a témához kapcsolódóan készíthetnek a tanulók albumokat, gyűjthetnek képeket, fotókat, írhatnak szövegeket akár páros vagy csoportmunkában is. Célszerű ezeket külön füzetben elkészíteni, esetleg szorgalmi munkaként értékelni.

Szintén a fejezetek végén egy-egy projekt-munka-javaslat van. A tanulók párban vagy csoportosan készíthetik el a megadott feladatokat. A végeredmény (plakát, montázs stb.) kerüljön ki az osztály faliújságjára.

A hanganyag

A kézikönyv mellékleteként CD tartalmazza a tankönyv tartalma szerint:

- a hallás utáni szövegértési feladatokat,
- a verseket, dalokat.

A tananyag egységeket, feladatokat különböző dalok választják el egymástól, amely megkönnyíti a tájékozódást a CD-n.

A hanganyagot német anyanyelvű gyerekek hangoztatják a CD-n. Ha a tanulók kezdetben megijednek a „túl németes” kiejtéstől, ismételjük el mi magunk is a szöveget mondatonként, hiszen a mi kiejtésünkhöz jobban hozzászoktak már a gyerekek!

A) A szókincs gyakorlásához készült feladatokról

A kézikönyvben megtalálhatók a CD-n elhangzó szövegek a feladatok utasításával együtt.

A hanganyag meghallgatása előtt célszerű végig gondolni, hogy a tanulók számára nincs-e ismeretlen szó a szövegben, hogy a tanulók fognak-e érteni mindent. Mivel ezek a feladatok az adott fejezethez kapcsolódó szókincs elmélyítését szolgálják, olyan

szavakból, kifejezésekből épülnek fel, amelyek vagy az adott részben, vagy már előtte is szerepeltek a tankönyvben, esetleg már az előző évfolyamok során elsajátításra kerültek.

Ha szükséges, előgyakorlatokat is végezhetünk: pl. a pótolandó szavakat külön kiemelve gyakoroltatjuk a feladat elhangzása előtt, vagy a szavak felhasználásával képezzenek mondatokat a tanulók.

A hallás utáni szövegértéses feladatok változatosak, sokrétűek és általában nemcsak egy feladatelem tartozik hozzájuk, hanem többféle megközelítéssel dolgoztatják fel a szövegtartalmat. A hallás utáni szövegértéses feladatok következő fajtái fordulnak elő a tankönyvekben:

- kiegészítő feladatok: a szöveg hiányosan szerepel a tankönyvben, az elhangzott szöveg alapján kell kiegészíteni,
- táblázatot kell kitölteni az elhangzott információk alapján,
- meghatározott tartalmakat, információkat kell címszavakban kiemelni az elhangzott szövegből,
- az elhangzott szöveg alapján kérdésekre kell válaszolni.

Általában kétféle feladatelem tartozik egy-egy szöveghez. A feladatok mellett többnyire képanyag is szerepel, amelyet a szöveghallgatás előkészítéseként, szókinccs gyűjtéshez felhasználhatunk. A képek, illetve szövegrészek betűkkel/számokkal vannak jelölve – a feladat része a megfelelő kép és szöveg összepárosítása.

A tanulók igényeitől és képességeitől függően a szövegek többször is meghallgathatók.

A feladatok – megoldás után – akár beszédgyakorlatként is alkalmazhatók, a hanganyagok pedig a kiejtés gyakorlására. A CD-t mondatonként megállítjuk, és hangoztatjuk azokat a tanulókkal.

Tipp: a hanganyag alkalmas akár tollbamondásra is – ismétléskor, összefoglaláskor vagy a témazáró dolgozatok alkalmával is kitűnően használható.

Tipp: a szöveg tartalmától függően – ha lehetséges – saját magukra, családjukra, barátaikra vonatkozólag aktualizálják a tanulók a szövegeket, akár írásban, akár szóban.

Érdemes az előző év hanganyagát is többször elővenni: ismétlésre, a szókinccs felelevenítésére kitűnően alkalmas.

B) Versek, dalok

A CD-n a könyvben megtalálható versek és dalok is szerepelnek. A dalok kottái megtalálhatók a tankönyvekben. Érdemes időnként – az aktualitásoknak megfelelően – az előző év dalait is elővenni, ismételni.

A tananyag feldolgozása

Egy-egy témakör feldolgozása egy bevezető órával kezdődik, amelyen a témakörhöz kapcsolódó szókinccset aktualizálhatják, eleveníthetik fel a tanulók a fejezetek elején található nyitóképek segítségével. (A kézikönyv fejezetenként tartalmazza az aktualizálandó szókinccset.)

Ezután következik a tananyag feldolgozása a téma nagyságától és nehézségétől függően 6-8 órában. Minden fejezet végén szerepel a tanmenetben egy összefoglaló óra és egy témazáró óra.

Az összefoglaló órákon használjuk a tankönyv és munkafüzet (már megoldott) feladatait – szükség szerint beszéljük át, oldjuk meg még egyszer azokat! Meghallgathatjuk a CD-n szereplő hanganyagokat – az összefoglaló órákon bizonyára jut idő a helyes kiejtés gyakorlására is. Ezek az órák a helyi hagyományoktól, pedagógiai programoktól függően egyaránt felhasználhatóak írásbeli és szóbeli számonkérésre is. Fontosnak tartom, hogy a számonkérések alkalmával csak olyan tananyagot – szókinccset, beszédfordulatokat, nyelvtani szabályokat – kérjünk számon a tanulóktól, amelyeket az adott téma tartalmaz, lehetőleg olyan típusú feladatokkal, amelyek a tankönyvben és a munkafüzetben előfordulnak.

A tanulók munkájának értékelésekor vegyük figyelembe szóbeli és írásbeli teljesítményüket egyaránt. Szóbeli számonkérés témája lehet képleírás vagy szituáció eljátszása (tanár-diák vagy diák-diák párban). A témazáró dolgozatok feladatait úgy állítsuk össze, hogy egyenlő arányban legyenek a különböző nyelvi készségeket mérő feladatok.

További javaslatok, ötletek a tananyag feldolgozásához kapcsolódóan

A témákat bevezető órákon építsünk a tanulók által már ismert szókinccsre, használjuk ismétlésképpen az előző lecke szavait – állítsunk össze rejtvényt, amelynek megoldása az új témakör megnevezése lesz.

A nyitóképekhez használjunk „Wortigel”-t, csoportmunkában gyűjthetik a tanulók a szavakat szófajonként vagy az ábécé betűi szerint.

A feladatok megoldása előtt mindig tisztázzuk, ismerjük-e a feladatban szereplő szavak jelentését!

Legyen a tanulóknak egy füzetük, amelyben további gyakorlatokat oldhatnak meg, pl. nyelvtani anyag gyakorlása (a csoport összetételétől függően lehetséges olyan tanulócsoporthoz is, ahol a könyv feladatai nem elegendők).

Legyen szótárfüzetük, amelybe a könyv fejezeteinek végén található szókincsgyűjteményt ki tudják írni, illetve azokat további szavakkal is bővíteni tudják. A szótárfüzet használatát kössük össze a tankönyv végén található szöveget használatával!

Ahol csak lehet, aktualizáljuk a szövegek tartalmát saját személyre, osztályra, családra stb. vonatkozólag!

Egy-egy téma feldolgozásánál használjuk ki a mindennapi életre vonatkozó aktualitást! Pl. ha az időjárásról tanulunk, mondjuk/mondassuk el minden további alkalommal az aznapi időjárást!

A tankönyv képanyaga is sokrétűen kihasználható: a képeket használjuk szavak gyűjtéséhez, mondatok alkotásához – akár csoportmunkában, akár páros munkában. A szógyűjtést végeztethetjük előre megadott szempontok alapján: adjunk meg hozzá kérdőszavakat/szófaji kategóriákat (wer? was? wie? wann?), kezdőbetűket stb.

A személyeket ábrázoló képeknél mondassuk el a tanulókkal, kik láthatók a képen, hány évesek, milyen ruha van rajtuk, hol vannak stb.!

Helyiségeket ábrázoló képeknél nevezzük meg az ott látható tárgyakat, azok tulajdonságait (nagyságát, színét stb.)!

A gyakorló feladatokra az előzőkhez hasonlóan itt is érvényes, hogy a megadott utasítás elvégzése után számos más dolgot is lehet a feladatokkal csinálni (a kézikönyv erre is mutat példákat) – alakítsuk át a mondatok szórendjét, kérdezzünk a mondatrészekre stb.

A tanítói utasítás mindig német nyelven történjen, lehetőleg egyszerű tőmondatokban.

A feladatokat nem feltétlenül kell a könyvben található sorrendben megoldani, ez a pedagógus meglátásától, illetve az adott tanulócsoporthoz is függhet.

Házi feladatnak csak olyan feladatot adjunk, amit már elkezdünk órán vagy a tanuló számára egyértelmű.

A tanmenetjavaslat felépítése

A kézikönyvben szerepel egy tanmenetjavaslat, amely hónapokra és hetekre lebontva tartalmazza a tananyag feldolgozását. A tanmenet heti 3, évi 111 órára készült.

A tanmenetbe beépítésre került 5-5 órában az év eleji és év végi ismétlés, valamint a tankönyvek mellékletében szereplő ünnepnapok feldolgozása az aktuális időpontokban 1-2 óra.

Természetesen a helyi igények szerint módosítható, illetve az adott tanév rendjének – tanítási heteknek, napoknak és szüneteknek megfelelően – aktualizálható.

Megoldási javaslatok a tankönyv és munkafüzet feladataihoz

Lektion 1.

Szókincs aktualizálása:

- égtájak
- számok
- időjárási elemek
- földrajzi kifejezések

Megoldási javaslatok a tankönyv feladataihoz

1.

CD 1–2.

Lektion 1. – Unsere Erde

Ich weiß einen Stern
gar wundersam,
darauf man lachen
und weinen kann.

Mit Städten, voll
von tausend Dingen.
Mit Wäldern, darin
die Rehe springen.

Ich weiß einen Stern,
darauf Blumen blühen,
drauf herrliche Schiffe
durch Meere ziehn.

Wir sind seine Kinder,
wir haben ihn gern:
Erde, so heißt
unser lieber Stern.

Josef Guggenmos

Das ist die Erde

Das ist die Erde,
kugelförmig und dick,
mit Land und Meer,
mit Berg und Tal,
mit Städten, Schnee und Wäldern.
So wie sie fliegt
durch Nacht und Tag,
Ein Stern wie alle andern.

Elisabeth Borchers

2.

der längste Gebirgszug	Anden, Südamerika
das höchste Gebirgssystem	Himalaja, Asien
der höchste Berg	Mount Everest (8848 m hoch)
der längste Fluss	Nil, Afrika (6671 km lang)
der höchste Wasserfall	Angel Fall, Venezuela (978 m hoch)
der größte Salzwassersee	Kaspisches Meer (371 000 km ²)
der größte Süßwassersee	Oberer See, USA/ Kanada (82 414 km ²)
der tiefste Binnensee	Baikalsee (1742 m tief)
die größte Wüste	Sahara, Afrika (8,4 Millionen km ²)

5. CD 3.

Lektion 1. – Aufgabe 5. – Hör dir die Texte an und ergänze die Lücken! Fülle die Tabelle aus!

Die **Schimpansen** sind eine Gattung aus der Familie der *Menschenaffen*. Schimpansen sind die nächsten lebenden Verwandten des Menschen und bewohnen das mittlere *Afrika*.

Die Arme der Schimpansen sind *länger* als die Beine, Hände und Füße enden in fünf Fingern. Der größte Teil des Körpers ist von einem *dunkelbraunen* oder schwarzen Fell bedeckt.

Schimpansen sind im mittleren Afrika beheimatet: in Senegal, Nigeria, in dem Kongo, Uganda und Tansania. Sie benutzen Steine oder *Holzstücke* als Hämmer, Stöcke als Grabegeräte und zerkaute Blätter als Schwämme. Schimpansen sind *Allesfresser*.

Der Große Panda, oft auch einfach als Pandabär bezeichnet, ist eine Säugetierart aus der Familie der *Bären*.

Die Grundfarbe ihres Fells ist *weiß*, die Beine sind *schwarz*. Das Schwarz der Vorderbeine zieht sich weiter über die Schultern und bildet einen Gürtel, der den Vorderkörper umschließt. Schwarz sind außerdem *die Ohren*, die Umgebung der Augen und manchmal die Schwanzspitze.

Das Verbreitungsgebiet der Großen Pandas liegt auf den Territorien von China.

Große Pandas sind in erster Linie Bodenbewohner, die allerdings gut *klettern* und *schwimmen* können. Im Gegensatz zu anderen Bären können sie sich nicht auf ihre Hinterbeine aufrichten. Die Tiere sind dämmerungs- oder nachtaktiv und schlafen beim Tage in hohlen Baumstämmen, Felsspalten oder Höhlen.

Sie sind Pflanzenfresser: sie ernähren sich aber nicht ausschließlich von *Bambus*. Es ist ihre Hauptnahrungsquelle, der Tagesbedarf liegt bei rund 10 bis 20 Kilogramm Bambus.

Der Eisbär, auch Polarbär genannt, ist eine Raubtierart aus der Familie der Bären (Ursidae). Er bewohnt die *nördlichen* Polarregion.

Eisbären sind ausschließlich auf der Arktis verbreitet, in der Polarregion rund um den Nordpol. Die meisten Eisbären halten sich das ganze Jahr über an der Küste oder auf dem Meereis auf, um dort *Robben* zu jagen.

Eisbären sind tagaktiv. Etwa 29% ihrer Zeit nehmen *Wandern* und *Schwimmen* in Anspruch und nur 5% sind dem *Jagen* und *Fressen* zuzurechnen. Etwa 66% ihrer Zeit verbringen sie jedoch schlafend, ruhend oder auf Beute lauend.

Eisbären sind sehr gute Schwimmer. Schwimmend können sie mehr als 5 Kilometer in der Stunde zurücklegen. Tauchgänge von 2 Minuten bereiten ihnen keinerlei Schwierigkeit; die Tauchtiefe beträgt aber selten mehr als 2 Meter.

Am Land wandern Eisbären oft stundenlang über weite Strecken und bringen in der Stunde mehr als 6 Kilometer hinter sich. Kurze Sprints mit 30 Kilometer pro Stunde sind ihnen leicht möglich.

- A feladat alkalmas egyéni, páros illetve csoportmunkára egyaránt.
- A szöveg feldolgozása után mutassák be a tanulók szóban az állatokat.
- A táblázat segítségével további állatok bemutatása is lehetséges – interneten vagy könyvtárban lehet keresgélni.

	Schimpanse	Pandabär	Eisbär
Gattung, Art	Menschenaffen	Bären	Bären
Wohnort	mittlere Afrika	China	Arktis
Futter	Allesfresser	Pflanzenfresser – Bambus	Raubtier – Robben
Körper	die Arme sind länger als die Beine	Fell: schwarz, weiß	
Interessantes	benutzen Steine als Hämmer, Blätter als Schwämme	sie können sich nicht auf die Hinterbeine aufrichten	gute Schwimmer, Taucher, Sprinter

6.

Das Große Windröschen ist eine Art Windröschen. Die *mehrjährige* Pflanze kommt auf hellen und *trockenen* Standorten vor und erreicht *eine Höhe* von 40 cm. Die früher häufige Pflanze ist in den vergangenen *Jahrzehnten* selten geworden, gefährdet, und daher geschützt. Das Große Windröschen wird wegen seines Vorkommens auch Wald-Windröschen oder Waldsteppen-Windröschen genannt.

Das Edelweiß ist eine ausdauernde krautige Pflanze, die Wuchshöhen von fünf bis über *zwanzig* Zentimeter erreicht. Die Pflanze ist wollig-weißfilzig, wobei die schmalen langen Blätter besonders an der Unterseite stark behaart sind. Die grundständigen *Blätter* bilden eine Rosette.

Fünf bis 15 weiß glänzende Hochblätter formen einen mehrzackigen *Stern* und umgeben den eigent-

lichen Blütenstand. Die zwei bis 12 gleichartigen Körbe enthalten jeweils 60 bis 80 weißgelbe Röhrenblüten. Die sehr schmalen Röhrenblüten am Rand sind weiblich.

Blütezeit ist zwischen Juli und *September*.

A feladat megoldása előtt tisztázzuk a szavak jelentését, szükség szerint a szótárt is használjuk!

Az előző feladathoz hasonlóan itt is készítünk táblázatot, amelybe a legfontosabb információkat kigyűjtjük.

7.

A

Abgase: 1.

Atom-müll: 5.

B

Biologischer Anbau: 9.

E

Erdgas: 12.

Erdöl: 2.

F

FCKW: 6.

K

Katalysator: 11.

Kompost: 10.

L

Luftverschmutzung: 16.

M

Mülltrennung: 3.

O

Ozonloch: 8.

R

Recycling: 14.

Regenwald: 15.

S

Saurer Regen: 7.

Sondermüll: 12.

U

UV-Licht: 4.

W

Waldsterben: 17.

Megoldási javaslatok a munkafüzet feladataihoz

9.

Luftverschmutzung, Umweltverschmutzung, Obstsaft, Bananenschale, Plastiktüte, Marmeladenglas, Getränkeflasche, Umweltschutz, Wasserverschmutzung

11.

G	H	K	I	L	O	P	R	T	Z	H	N	B	V	F	R	T	E	R	J
T	R	E	S	D	C	F	H	N	J	U	L	K	A	A	S	E	R	B	G
U	S	C	H	I	L	D	K	R	Ö	T	E	K	R	E	R	T	Z	U	I
N	K	J	E	S	A	W	R	T	H	Z	U	I	A	N	H	U	N	J	U
J	I	P	H	J	W	E	R	T	Z	U	I	O	N	B	G	T	A	V	F
H	L	U	N	U	C	D	E	F	B	H	N	J	U	C	N	X	S	V	F
Z	K	M	J	A	W	O	L	F	X	S	W	C	S	W	A	C	H	V	F
G	O	A	U	S	C	D	E	A	S	I	J	O	K	L	E	K	O	G	B
T	A	Z	T	E	A	S	D	F	G	H	J	K	L	O	I	U	R	T	V
F	L	H	R	W	W	D	F	V	G	B	H	N	M	Z	U	O	N	B	C
R	A	U	E	G	D	E	E	L	E	F	A	N	T	V	F	E	W	H	X
D	B	J	D	T	L	K	J	H	G	F	D	S	A	E	R	T	Z	U	I
E	Ä	U	S	R	O	K	I	J	U	H	Z	G	T	F	R	D	E	D	S
G	R	I	H	H	W	S	E	D	R	F	G	B	H	N	J	M	K	M	O
T	H	K	Z	Z	O	B	G	T	R	E	W	S	A	O	J	U	H	Z	G
D	U	S	C	H	N	E	E	G	L	Ö	C	K	C	H	E	N	C	B	G
B	I	A	T	N	Z	T	G	R	F	D	E	S	W	A	B	V	G	T	D
N	K	F	G	J	E	S	D	F	G	T	W	A	S	X	V	G	T	H	N
J	O	R	O	R	A	N	G	U	T	A	N	N	H	Z	U	I	O	J	U
U	L	H	U	B	G	T	R	E	E	D	S	A	W	S	E	R	T	Z	N

- Az állatok, ill. növények keresését megkönnyíthetjük úgy, hogy a sakktáblához hasonlóan a sorokat és oszlopokat betűkkel, illetve számokkal látjuk el, és a kezdőbetűk koordinátáit megadjuk a gyerekeknek.
- Javaslat csoport-/páros munkára: a csoportok/párok csak a vízszintes sorokat vagy csak a függőleges oszlopokat nézzék.

14.

Der erste Nationalpark war in den USA. richtig
 In Europa errichtete man den ersten Nationalpark in Deutschland. falsch
 Heute gibt es in 2.200 Ländern Nationalparks. richtig
 In Deutschland ist der erste Nationalpark der Bayerische Wald. falsch
 Die Idee der Nationalparks kommt aus England. falsch

Es gibt insgesamt 140 Denkmäler. falsch
 Man muss bestimmte Kriterien erfüllen. richtig
 Die Kriterienliste enthält 25 Kriterien. falsch
 Hortobágy ist kein Teil der UNESCO-Liste. falsch
 Der Kölner Dom ist seit 1996 auf der Liste. richtig

- Keressük ki a szövegből az állításokat alátámasztó mondatokat!
- A hamis mondatokat tegyük igazgá!
- Csoportmunkában is feldolgozhatják a tanulók a két szöveget – egymásnak elmondják az olvasottak tartalmát.

Mein Tagebuch

- A tankönyv 5. feladatának segítségével, szókincsének felhasználásával mutassák be a tanulók kedvenc állatukat⁴
- Alternatíva: egy érdekes, ritka állat bemutatása.

Projektarbeit

Csoportmunkában gyűjtsenek a tanulók környezetvédelmi tippeket! Ha a saját iskolájukban is működnek ilyen jellegű akciók, projektek, azokról is írhatnak vagy plakátot állíthatnak össze.

Lektion 2.

Szókincs aktualizálása:

- égtájak
- számok
- országnevek
- földrajzi kifejezések
- Magyarország

Megoldási javaslatok a tankönyv feladataihoz

1.

B das Brandenburger Tor
E die Insel Rügen
G Kölner Dom
A Salzburg
D Zwinger in Dresden
J der Hafen in Hamburg
I die Alpen
F die Donau-Brücke in Regensburg
H Zürich
C Schloss Schönbrunn in Wien

A feladat előkészítéseként tisztázzuk az alapszavak – Dom, Brücke, Schloss, Hafen, Tor stb. – jelentését!

3.

Autoindustrie – Deutschland
Uhren – die Schweiz
Käse – die Schweiz
Schokolade – Deutschland, die Schweiz, Österreich
Kaffeehäuser – Österreich
Walzer – Österreich
Mozartkugel – Österreich
Bratwurst – Deutschland

6.

das Brötchen	die Semmel
der Kloß	der Knödel
die Tomate	der Paradeiser
die Kartoffel	der Erdapfel
die Mohrrübe	die Karotte
der Blumenkohl	der Karfiol
die Pflaume	die Zwetschke
die Aprikose	die Marille
das Bonbon	das Zuckerl

die Schlagsahne
die Putzerei
der Quark
das Krankenhaus

der Schlag
die Reinigung
der Topfen
das Hospital

7.

Wiener Schnitzel
Frankfurter Würstchen
Dresdner Zwinger
Berliner Mauer
Kölner Dom
Ulmer Münster

8.

Nastüechli	Taschentuch
Feischer	Fenster
Rüebli	Rübe
Chunnsch au?	Kommst du auch?
Velo	Fahrrad
Tassli	Tasse
Meitli	Mädchen
Kafi	Kaffee
Beck	Bäcker
Mütschli	Brötchen

12.

Die Schweiz ist das größte deutschsprachige Land in Europa.	falsch
Die Alpen befinden sich in Österreich und Deutschland.	falsch
Deutschlands größte Insel heißt Rügen.	richtig
Die Schweiz hat vier Amtssprachen.	richtig
Österreich hat 9 Kantone.	falsch
In Deutschland leben viele Ausländer.	richtig
Die Währung in der Schweiz ist das Euro.	falsch

- A hamis mondatokat tegyük igazzá!
- A tanulók maguk is gyűjthetnek további állításokat: csoportmunkában az egyes országokról külön-külön is lehet állításokat mondani.

14. CD 4.

Lektion 2. – Aufgabe 14. – Hör dir den Text an und ergänze die Lücken!

Das ist die europäische *Flagge*. Sie ist ein Symbol nicht nur für die Europäische Union, sondern auch für die Einheit und in einem weiteren Sinne für die Identität Europas. Der Kreis der goldenen Sterne steht für die *Solidarität* und *Harmonie* zwischen den europäischen Völkern.

Die Zahl der Sterne hat nichts mit der Anzahl der Mitgliedstaaten zu tun. Es gibt *zwölf* Sterne, weil die Zwölf traditionell das Symbol der Vollkommenheit, Vollständigkeit und der Einheit ist.

Derzeit sind folgende 27 Staaten Mitglieder der Europäischen Union:

Belgien (BE), Bulgarien (BG), Dänemark (DK), Deutschland (DE), Estland (EE), Finnland (FI), Frankreich (FR), Griechenland (GR), Irland (IE), Italien (IT), Lettland (LV), Litauen (LT), Luxemburg (LU), Malta (MT), Niederlande (NL), Österreich (AT), Polen (PL), Portugal (PT), Rumänien (RO), Schweden (SE), die Slowakei (SK), Slowenien (SI), Spanien (ES), die Tschechien (CZ), Ungarn (HU), Vereinigtes Königreich (UK) und die Republik Zypern.

Heute ist *der 9. Mai* ein Europäisches Symbol (Europatag), welches zusammen mit der Flagge, der *Hymne* und der einheitlichen Währung (Euro) die Einheit der Europäischen Union darstellt. An diesem Tag finden Veranstaltungen und Festlichkeiten statt, die Europa seinen Bürgern und die Völker der Union einander näherbringen sollen.

CD 5. – Beethoven: Ode an die Freude

Megoldási javaslatok a munkafüzet feladataihoz
2.

Johannes Gutenberg

a) Politiker   b) Erfinder   c) Arzt

Marlene Dietrich

a) Königin   b) Schauspielerin   c) Sportlerin

Johannes Kepler

a) Astronom   b) Buchbinder   c) Reporter

Michael Schuhmacher

a) Musiker   b) Schauspieler   c) Rennfahrer

Albert Einstein

a) Komponist   b) Dramatiker   c) Physiker

Katherina Witt

a) Sportlerin   b) Politikerin   c) Eiskunstläuferin

Claudia Schiffer

a) Sängerin   b) Fotomodell   c) Ärztin

Wilhelm Konrad Röntgen

a) Chemiker   b) Ingenieur   c) Arzt

Franz Schubert

a) Schauspieler   b) Komponist   c) Sänger

Helmut Kohl

a) Schriftsteller   b) Bundeskanzler   c) Arzt

Franz Beckenbauer

a) Fußballspieler   b) Wissenschaftler   c) Politiker

3.

A feladat egy-egy mondatának szókinccsével – bizonyos szavak kihagyásával – képezhetünk további mondatfajtaikat.

Pl. Kommst du am Wochenende zu uns?

Du kommst am Wochenende zu uns?

Wann kommst du zu uns?

Komm zu uns am Wochenende!

9.

a) Pfui!   b) Oje!   c) Brrr!   d) Oh Gott!   e) Ach!

11.

Hol található Bayreuth? Felső-Bajorországban.

Miről híres? Itt rendezik meg a Wagner Ünnepi Játékokat.

Milyen magyar vonatkozása van? Wagner Liszt Ferenc apósa volt.

Mikor és miért épült a Festspielhaus? A „Ring der Nibelungen”

a Festspielhaus? c. operájának előadásához keresett helyszínt.

Hogy hívják azt a házat, ahol lakott? Wahnfriedshaus.

Hogyan lehet jegyhez jutni? Évekkel előre meg kell vásárolni.

Keressék ki a tanulók a szövegből a német nyelvű válaszokat is!

Tagebuch

A német nyelvű országokat bemutató szövegek szókinccsének felhasználásával mutassák be a tanulók kedvenc országukat.

Projektarbeit

Csoportmunkában válasszanak a tanulók egy-egy országot! Az iskolai könyvtárban, az interneten kereshetnek róla információkat.

Lektion 3.

Szókinccs aktualizálása:

- országnevek
- iskolai tevékenységek
- iskolatípusok
- személyes adatok
- levélírás

Megodási javaslatok a tankönyv feladataihoz

A nyelviskolai hirdetéseknel tegyük fel olyan kérdéseket, amelyekhez nemcsak az információk megértése, hanem helyes értelmezése is szükséges.

Pl.: Wieviel kostet eine Woche Sprachkurs?

Wieviel kosten zwei Wochen?

Wieviel muss man für den Kurs und die Unterkunft zusammen zahlen?

1. CD 6.

Lektion 3. – Aufgabe 1. – Hör dir den Dialog an und beantworte die Fragen!

- Guten Tag! Hier ist die Sprachschule „Perfekt“.
- Guten Tag! Ich bin Martin Fischer. Ich möchte mich für Sprachkurse interessieren.
- Welche Sprache möchten Sie lernen? Bei uns gibt es Sprachkurse für Englisch, Französisch und Spanisch.
- Ich möchte Englisch lernen. Und was können Sie für einen Achtklässler empfehlen?
- Für die Schüler haben wir Standardkurse oder Intensivkurse.
- Was bedeutet ein Standardkurs? Ich möchte nämlich eine Sprachprüfung machen.
- Bei einem Standardkurs haben Sie 25 Stunden die Woche.
- Ja, das ist prima. Gibt es einen Kurs im Sommer?
- Wann genau?
- Ich habe im Juli Zeit.
- Ja, dann beginnt am 5. Juli ein Kurs.

Welche Fremdsprachen kann man in der Sprachschule lernen?

– Englisch, Französisch, Spanisch

Was für Kursen gibt es für die Achtklässler?

– Standardkursen und Intensivkursen

Wieviel Stunden gibt es im Standardkurs pro Woche?

– 25 Stunden /Woche

Warum möchte Martin Fischer in die Sprachschule gehen?

– Er möchte eine Sprachprüfung machen.

Wann möchte Martin den Sprachkurs machen?

– im Juli

Anmeldeformular: a jelentkezési lapon lévő információk megértését ellenőrizhetjük kérdések feltevésével.

Pl.: Wann beginnt der Sprachkurs?

Welche Sprachen kann man lernen?

Wie lange dauert der Kurs?

Wo kann man wohnen?

3.

A kérdések megválaszolása után a tanulók is elmondhatják, hogyan mutatkoznának be egy nyelvtanfolyamon.

4.

Egy-egy dologhoz több tevékenység is tartozhat:

Lückentexte	ergänzen
Hörtexte	anhören, ergänzen
Dialoge	spielen, zusammenstellen
einen Aufsatz	schreiben
Situationen	spielen
Sätze	ergänzen, zusammenstellen
Lieder	singen, üben
miteinander	sich unterhalten
Grammatik	üben

6.

Name der Schülerin:	Rita Horváth
Alter:	14 Jahre alt
Schule/Klasse:	8. Klasse der Grundschule
Hobby:	Basketball
Sprachkenntnisse:	lernt Deutsch seit drei Jahren
Name der Gastfamilie:	Müller

8. CD 7.

Lektion 3. – Aufgabe 8. – Hör dir den Dialog an und ergänze die Lücken!

- Willkommen! Ich bin *Joseph Müller* und das ist meine Frau, Claudia Müller!
- Hallo, grüß dich Rita.
- Guten Tag!
- Wie war die Reise nach Deutschland?
- Sie war ein bisschen *anstrengend*.
- Wie lange dauerte sie?
- Ich und meine Freundin sind gestern um *20.50* von Budapest abgefahren und um *11.45* waren wir schon in Nürnberg. Aber wir haben *Platzkarten* in einem Schlafwagen gekauft, so konnten wir unterwegs schlafen.
- Komm, wir zeigen dir das *Gästezimmer*! Gib mir deinen Koffer, ich helfe Dir!
- Danke.
- ...
- Das wäre es. Es ist nicht so groß, aber es gibt *genug* Platz.

- Danke, es ist prima.
- Hier gibt es auch ein *Badezimmer*. Und hier links findest du *die Küche*. Du kannst die auch benutzen.
- Ja, prima, aber wir haben Tickets bekommen. Damit können wir in der *Mensa* der Sprachhschule essen.
- In der Garage findest Du ein *Fahrrad*, du kannst es nehmen, wenn Du Lust hast!
- Toll! Die Sprachschule ist zu Fuß ein bischen weit.
- Wenn Du noch Fragen oder **irgendwelche** Probleme hättest, kannst Du uns ganz ruhig fragen.
- Wenn Du ausgepackt hast, erwarten wir Dich im *Esszimmer* zu einem kleinen Begrüßungskuchen!
- Danke schön, ich komme gleich!
- Bis gleich!

A behelyettesítendő szavakat előkészítő feladatként írjuk fel a táblára, tisztázzuk azok jelentését, képezzünk velük mondatot, állítsuk ábécérendbe!

- a) Próbálják meg a tanulók önállóan beírni a szavakat, majd „ellenőrzésként” hallgassák meg!
- b) A CD segítségével írják be a hiányzó szavakat!

9.

Was darf/kann man machen?	Was darf/kann man nicht machen?
– <i>Besucher empfangen</i>	– <i>im Zimmer kochen</i>
– <i>Besucher vorstellen</i>	– <i>nach 22 Uhr Ruhe halten</i>
– <i>Radio hören</i>	– <i>Wäsche waschen</i>

A címszavas kijegyzetelés után fogalmazzák meg a tanulók egész mondatokban is a jegyzeteket!

10.

1.	2.	3.	4.
c	a	d	b

Megoldási javaslatok a munkafüzet feladataihoz
1.

Ö	T	E	R	G	T	Z	J	S	C	H	W	E	I	Z	U	F	G	V	A
S	D	E	S	A	W	S	E	T	F	R	G	B	N	J	N	D	A	G	S
T	D	E	U	T	S	C	H	L	A	N	D	W	D	E	G	S	E	R	G
E	W	A	S	I	E	D	F	R	T	G	Z	U	T	Z	A	N	J	I	L
R	Z	H	H	R	G	T	R	F	D	E	S	W	A	S	R	N	F	E	O
R	Q	U	G	L	F	V	G	B	H	U	N	J	I	O	N	H	I	C	I
E	Z	N	B	A	E	R	T	G	F	R	D	V	G	U	I	T	N	H	K
I	U	G	E	N	T	G	H	Z	I	K	O	L	M	K	F	M	N	E	J
C	P	A	W	D	P	O	R	T	U	G	A	L	I	E	N	K	L	N	U
H	W	R	E	D	E	S	W	A	C	D	F	T	G	Z	J	U	A	L	H
R	E	N	Y	S	E	D	F	G	H	B	N	T	P	R	F	Z	N	A	Z
W	A	S	D	F	V	C	X	S	W	E	R	T	O	T	Z	H	D	N	G
E	R	T	U	H	I	T	A	L	I	E	N	H	L	F	R	D	E	D	T
E	R	G	F	D	S	W	A	S	W	E	R	T	E	R	E	T	Z	U	B
F	R	A	N	K	R	E	I	C	H	R	G	T	N	F	R	T	G	N	V
W	A	S	E	R	T	G	B	V	F	C	H	U	I	K	N	H	U	T	F
E	R	S	C	H	W	E	D	E	N	B	V	F	E	S	A	W	C	D	D
A	W	D	E	S	R	T	G	H	N	J	U	I	K	O	L	P	R	T	F
R	G	T	Z	H	N	M	K	L	S	C	H	O	T	T	L	A	N	D	R
E	N	G	L	A	N	D	V	C	D	E	S	W	A	F	G	T	R	E	G

Land	Einwohner	Sprache
Österreich	r/e Österreicher/in	Deutsch
Ungarn	r/e Ungar/in	Ungarisch
Irland	r/e Ire/Irin	Ír
Polen	r/e Pole/Polin	Polnisch
Finnland	r/e Finne	Finnisch
Griechenland	r/e Grieche/Griechin	Griechisch
die Schweiz	r/e Schweizer/in	Schweizerdeutsch
Deutschland	r/e Deutsche	Deutsch
Portugalien	r/e Portugale	Portugiesisch
Italien	r/e Italiener/in	Italienisch
Frankreich	r/e Franzose/Französin	Französisch
Schweden	r/e Schwede	Schwedisch
Schottland	r/e Schotte	Schottisch
England	r/e Engländer/in	Englisch

2.

• Több megoldása is lehet egy-egy mondatnak.
 Laura kann sowohl/weder/nicht nur Deutsch, als auch/noch/sondern auch Englisch sprechen.
 Zum Geburtstag habe ich nicht nur/sowohl eine Torte, sondern auch/als auch viele Geschenke bekommen.
 Mutti hat nicht nur/sowohl Semmeln, sondern auch/als auch Aufschnitt gekauft.
 Die Kinder haben nicht nur/sowohl Spielzeuge, sondern auch/als auch Bücher mitgebracht.
 Ich muss nicht nur/sowohl Medikament nehmen, sondern auch/als auch im Bett bleiben.
 Die Familie konnte sowohl im Frühling, als auch im Sommer eine Reise machen.
 Nicht nur/sowohl heute, sondern auch/als auch morgen habe ich Zeit.
 Weder/Entweder geht Otto zum Fußballtraining, noch/oder er besucht seine Oma.
 Entweder musst du besser lernen, oder du kannst nicht in einem Gymnasium weiterlernen.
 Weder hat Hans die Hausaufgabe gemacht, noch hat er sein Buch mitgebracht.

3.

• Több megoldása is lehet egy-egy mondatnak.
 Ich sehe niemanden/jemanden auf der Straße.
 Jemand klopft an der Tür.
 Meine Bücher sind irgendwo.
 Im Sommer fährt die Familie Müller irgendwohin.
 Irgendwann mache ich eine Party.
 Ich kenne niemanden/jemanden.
 Peter nimmt etwas/nichts mit.

5.

Du musst deine Schuhgröße angeben. falsch
 Der Sprachkurs beginnt im Juli. richtig
 Du kannst Griechisch wählen. falsch
 Ein Standardkurs dauert 20 Wochen. falsch
 Du musst das Anmeldeformular unterschreiben. richtig

- Keressük ki a szövegből az állításokat alátámasztó címszavakat!
- A hamis mondatokat tegyük igazgá!

18.

Mennyi ideig tart a tanfolyam?
 – három hétig
 Milyen a csoport összetétele?
 – 10 fő – nemzetközi
 Milyen programlehetőségei vannak Ritának?
 – városnézés, színházlátogatás, filmklub, koncert, kirándulások
 Hol járt már és mit látott?
 – Ulmban, Ulmer Münster
 Milyen Rita szállása?
 – Egy vendéglátó családnál lakik, akik nagyon kedvesek.

- Keressük ki a levélből a válaszokat német nyelven is!
- A tanulók maguk is tehetnek fel további kérdéseket. Csoportmunkában összeállítják, majd egymásnak teszik fel azokat.

Tagebuch

Írjanak a tanulók arról, hogy milyen régóta tanulják a nyelvet, ki a nyelvtanáruk, mi mindent csinálnak nyelvórákon, mit lehet, illetve ő mit szeretne a német nyelvvel csinálni!

Projektarbeit

A tanulók saját lakóhelyük nevezetességeinek, látványainak figyelembevételével állíthatnak össze programot.

Lektion 4.

Szókinccs aktiválása:

- iskolai tevékenységek
- módbeli segédigék használata – mit szabad, lehet, kell az iskolában/otthon csinálni
- óra – idő kifejezése

Megoldási javaslatok a tankönyv feladataihoz

1.

A	B	C	D
3.	5.	4.	6.

4. CD 8.

Lektion 4. – Aufgabe 4. – Verspätung – immer nur die Ausreden! Hör dir die Ausreden an! Was sagst du zu Hause (H) und in der Schule (SCH)?

- _____ „Ich bin so müde, nur jetzt nicht!”
 _____ „Mein Bus hatte Verspätung.”
 _____ „Ich bin vor dem Frühstück fernsehen eingeschlafen.”
 _____ „Ich muss mir noch etwas im Internet anschauen.”
 _____ „Ich bin mit dem Fahrrad gefahren und jede Ampel stand auf Rot.”
 _____ „Ich habe die Tage auf meinem Stundenplan verwechselt.”
 _____ „Wegen Stromausfall klingelte mein elektrischer Wecker nicht.”
 _____ „Ich muss noch die Hausaufgabe schreiben.”
 _____ „Es ist doch besser später zu kommen als gar nicht.”
 _____ „Peter hat angerufen, ich muss hinübergehen und ihm helfen.”
 _____ „Meine kleine Schwester hat mich im Badezimmer eingeschlossen.”
 _____ „Es tut mir leid, ich konnte nicht früher kommen.”
 _____ „Ich habe den Bus verpasst!”

8. CD 9.

Lektion 4. – Aufgabe 8. – Wo hörst du diese Sätze? Fülle die Tabelle aus!

Uwe Tim: Erziehung

- lass das
 komm sofort her
 bring das hin
 kannst du nicht hören
 hol das sofort her
 kannst du nicht verstehen
 sei ruhig
 fass das nicht an
 sitz ruhig
 nimm das nicht in den Mund
 schrei nicht
 stell das sofort wieder weg

- pass auf
 nimm die Finger weg
 sitz ruhig
 mach dich nicht schmutzig
 bring das sofort wieder zurück
 schmier dich nicht voll
 sei ruhig
 lass das

- wer nicht hören will
 muss fühlen

Jó lehetőség a felszólító mód gyakorlására: átalakíthatjuk a felszólításokat T/2., ill. T/3. (Sie) alakokra.

9.

Kérdezzük meg a tanulókat: Was findest du wichtig/nicht so wichtig?

Megoldási javaslatok a munkafüzet feladataihoz

7.

1. H I N T E R
2. A U S
3. U N T E R
4. S E I T
5. O H N E
6. D U R C H
7. N A C H
8. U M
9. N A C H
10. G E G E N

9.

Mi a véleménye a levél írójának a tanítás kezdetéről?

- túl korai a 8 órás kezdés, 9-kor is kezdődhetne az órarendről?
 – a tanulóknak kellene összeállítani az iskolai büféről?
 – nemcsak szendvicset és gyümölcsöt kellene árulni, hanem csokit, cukrot, üdítőt is az udvarról?
 – a fiúknak kellene egy focipálya, és néhány pad is a késérről?
 – nem kellene rögtön büntetni

Keressük ki a levélből a válaszokat német nyelven is!

11.

- Milyen javaslata van a felsős diákoknak?
 – a folyosón el kell helyezni egy dobozt, amibe a tanulók bedobhatják ötleteiket, panaszait
 Milyenek találják a többiek az ötletet?
 – mindenki jónak tartja
 Ki tesz ígéretet az ötlet megvalósítására?
 – a 7. a osztály
 Kiknek kell az információt az osztályoknak továbbadni?
 – a tanulói képviselőknek

Tagebuch

Írjanak a tanulók a családon belüli munkamegosztásról, a saját napirendjükéről!

Projektarbeit

- Az iskolai házirend és a tankönyvben szereplő minta segítségével állítsanak össze a tanulók szabályokat!
- Csoportmunka: az iskolai élet egy-egy területéhez írnak szabályokat, pl.: tanóra, szünetek, ünnepek, osztálybulik stb.

Lektion 5.

Szókincs aktiválása:

- ételek, italok
- egészséges életmód
- sport

Megoldási javaslatok a tankönyv feladataihoz

1.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	
						W					B			Z			
E	R	N	Ä	H	R	U	N	G	S	P	Y	R	A	M	I	D	E
I	E	U	P	O	Ü	R	U	Ä	A	A		O	P	E	T	A	R
S	I	S	F	N	B	S	D	N	L	P		T	R	H	R	T	D
	S	S	E	I	E	T	E	S	Z	R		I	L	O	T	B	
			L	G			L	E		I		K		N	E	E	
							N	L		K		O		E	L	E	
								E		A		S			N	R	
								B				E					E
								E									
								R									

4.

- A szövegeket csoportmunkában is feldolgozhatjuk.
- Párosítsuk össze a képeket a leírásokkal!

5.

- Mondassuk el a tanulókkal a recepteket különböző számban, személyben, pl. ich, man, meine Mutti stb.!
- A tanulók maguk is gyűjthetnek további recepteket.

7. CD 10.

Lektion 5. – Aufgabe 7. – Hör dir das Gedicht an und mache die Aufgabe!

ROBO

Von Josef Guggenmos

In einem Haushalt gibt's zu tun
 von früh bis spät, tagaus, tagein.
 Doch uns geht's gut. Den Laden schmeißt
 ROBO, der Roboter allein.

~~Er kocht, er spült, er saugt, er schrubbt.~~
 Für ihn gibt's kein Problem.
 Wer wäscht das Auto? ROBO kann's! –
 Wir machen's uns bequem.

Wer putzt die Fenster? Wer heizt ein?
 ROBO! ROBO! ROBO!
 Steigt einer nachts zum Fenster rein:
 ROBO haut ihn k.o.!

Seit einer Woche aber ist
 ROBO so kurios.
 Kann's eine Drahtverschlingung sein?
 Ist eine Schraube los?

~~Er streicht die Zimmerlinde flach,
 begießt die Kissen mit der Kanne.
 Die Eier zieht er ritsch-ratsch auf,
 den Wecker haut er in die Pfanne.~~

Wo jault der Hund? Er steckt im Müll.
 Was rumpelt vor dem Haus?
~~ROBO führt an der Hundeleine
 den Abfalleimer aus.~~

So werkt er unverdrossen fort,
 von früh bis spät, tagaus, tagein.
~~Den Geldbriefträger schmeißt er 'raus,
 den Dieb lässt er herein.~~

Er schafft so tüchtig wie nur je,
 mit immer gleicher Miene.
~~Statt alter Wäsche stopft er jetzt
 die Post in die Maschine.~~

~~Erst schnippelt er die Schuhe klein,
 dann wickelt er die Karotten.~~

Der Schellfisch wird schön abgestaubt,
das Telefon gesotten.

Wir haben ROBO angeschafft –
jetzt ist er Herr im Haus.
Zum Teppich sagt er: „Guten Tag!“
Und uns? Uns klopf er aus.

- A vers meghallgatása előtt keressük ki a vers megértéséhez szükséges szavakat, beszéljük meg azok jelentését!

Megjegyzés: Amit ROBO jól csinál aláhúzással, amit rosszul, áthúzással van jelölve.

12.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
A	D	H	C	G	F	B	E

A háztartási gépek és tevékenységek összepárosítása után képezzünk mondatokat! Pl.: Ich spüle mit der Spülmaschine. Man spült mit der Spülmaschine. Meine Mutti spült mit der Spülmaschine.

14.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
G	A	C	E	F	D	B

Megoldási javaslatok a munkafüzet feladataihoz
8.

- Több megoldás is lehetséges mondatonként.
Worauf wartet Frau Schmidt? Sie wartet auf den Bus.
Womit fährt Herr Klein? Er fährt mit der Metro.
Wozu braucht man Zitronensaft? Man braucht zum Obstsalat Zitronensaft.
Worüber sprechen die Kinder? Sie sprechen über die Deutschstunde.
Woran denken die Eltern? Sie denken an den Urlaub.
Wofür gibt Peter viel Geld aus? Er gibt für den Computer viel Geld aus.

11.

Mi a biotermelők arany szabálya? „Nem a természet ellen, hanem a természettel együtt dolgozni.”

Hogyan tartják meg a föld termékenységét? Természetes növényvédő szereket használnak.

Miért drágábbak a biotermékek? Ez a módszer több munkát igényel.

Miből tartalmaznak többet a biotermékek? Vitaminokból és ásványi anyagokból.

Mit erősítenek a biotermékek? Az emberi test védekezőképességét.

Hol található a gyümölcsökben a legtöbb vitamin? A héjuk alatt.

Hogy jelölik a vitaminokat? Az ábécé nagybetűivel. Mit segít az A-vitamin? A látást erősíti.

Miben található A-vitamin? Máj, tojássárgája, sajt, vaj, répa.

Mit okoz a B₁-vitamin hiánya? Koncentrációs zavarokat.

- Keressék meg a tanulók a válaszok német megfelelőjét a szövegekben!
- Csoportmunkában is feldolgozható: a csoportok elmondják egymásnak, miről olvastak.

Tagebuch

Mutassák be a tanulók egy hétköznapi, illetve egy hétvégi nap étkezéseit, ételeit, italait!

Projektarbeit

- Gyűjtsenek a tanulók képeket, fotókat, információkat újságokból, prospektusokból vagy az internetről!
- Lehetőség csoportmunkára: ételcsoportok szerinti albumok összeállítása (étel, ital, desszertek stb.).

Lektion 6.

Szókincs aktiválása:

- évszámok
- országnevek
- királyok nevei, ragozások
- történelmi események – magyar vonatkozásban

Megoldási javaslatok a tankönyv feladataihoz

A nyitóoldal képeihez párosítsuk a történelmi korokat! (Ld. 7. feladat)

1.

Die Straßenbahn		1881		Siemens	
Das Segelschiff		3000 v. Ch.		den Ägyptern	
Die Dampfmaschine	wurde	1765	von	Watt	erfunden.
Die Taschenuhr		1510		Henlein	
Das Papier		1. Jh.		den Chinesen	
Das Dynamit		1867		Nobel	

Alaska		1741		Bering	
Neuseeland		1770		Cook	
Der Seeweg nach Indien	wurde	1497	von	Vasco de Gama	entdeckt.
Australien		1605		Jansz	
Der Sauerstoff		1771		Joseph Priestley	

A feladatban az összetartozó információk egy sorban vannak. Képezzenek mondatokat a tanulók a sorok követésével!

4.

A-1   C-3   E-5   G-7
 B-2   D-4   F-6   H-8

6.

ung. Stephan I.	dt. Karl der Große
dt. Otto I.	dt. Karl IV.
dt. Friedrich III.	ung. Andreas II.
ung. Béla IV.	ung. Joseph II.
ung. Karl III.	dt. Heinrich IV.

8.

1914–1918	der erste Weltkrieg
1939–1945	der zweite Weltkrieg
1848–1849	der Freiheitskampf
1456	die Schlacht bei Nándorfehárvár
1201–1202	der Tatarenzug
1526	Schlacht bei Mohács
1686	die Rückeroberung von Buda

9.

In der Urzeit:	Urmensch
Im Altertum:	Pharao, Gladiator, Kaiser, Soldat, Sklave
Im Mittelalter:	König, Gutsherr, Herzog, Ritter, Leibeigene, Kaiser, Burgkapitän, Soldat
In der Neuzeit:	Bürger, Soldat
In der Neuesten Zeit:	Ministerpräsident, Bürger, Soldat, Staatsbürger, Parteivorsitzende, Minister

Megoldási javaslatok a munkafüzet feladataihoz
 A Passiv feladatoknál a megoldás után további utasításokat is adhatunk a mondat átalakítására: múlt időből jelen időt képezni, szórendet variálni, kijelentő mondatból kérdő mondatot képezni.

Tagebuch

Használják a tanulók az iskolai könyvtárban található kiadványokat, vagy keressenek információkat az interneten!

Lektion 7.

Szókincs aktualizálása:

- foglalkozások, hozzájuk kapcsolódó tevékenységek
- iskolatípusok
- iskolai tevékenységek
- személyes adatok

Megoldási javaslatok a tankönyv feladataihoz

3.

- Több foglalkozást is felsorolhatunk egy-egy leíráshoz.

Klaudia mag kochen und backen. Sie hat auch schon eigene Rezepte. – Köchin

Lisa kann gut Deutsch sprechen. – Dolmetscherin, Übersetzerin, Deutschlehrerin

Thomas ist sehr gut in Mathe. Er betreut die Klassenkasse. – Bankier

Otto hilft gern bei kleinen Unfällen in der Schule. Er ist der Leiter der Erste Hilfe-Gruppe in der Schule. – Arzt

Von Rita bekommen die Geburtstagskinder immer selbstgemachte Blumensträuße. – Blumenbinderin

Klaus macht gerne Fotos von den Klassenausflügen und Partys. – Fotograf

Heidi hilft unserer Klassenleiterin die Klassenausflüge organisieren. Sie hat immer gute Programmtips. – Fremdenführerin

6.

Die Grundschule dauert in Deutschland 5 Jahre lang. falsch

Nach der Grundschule kann man zwischen Hauptschule und Realschule wählen. richtig

6 ist die schlechteste, 1 ist die beste Note in Deutschland. richtig

Man kann das Abitur in der Realschule machen. falsch

Alle Schüler müssen auf die Hauptschule gehen. falsch

In den Berufsschulen kann man einen Beruf lernen. richtig

- A hamis mondatokat tegyék igazzá a tanulók!
- A magyar iskolarendszerről is írhatnak igaz, ill. hamis állításokat.

8. CD 11.

Lektion 7. – Aufgabe 8. – Hör dir die Berichte an und ergänze die Tabelle!

Bald ist das Schuljahr zu Ende und beendet die Grundschule. Wo möchtet ihr weiterlernen?

Andreas:

Ich habe mich an eine Fachmittelschule für den Handel gemeldet. Meine Eltern haben ein kleines Lebensmittelgeschäft und ich helfe ihnen sehr gerne bei der Arbeit, wenn ich Freizeit habe. Ich möchte vielleicht auch das Geschäft weitermachen.

Kludia:

Ich weiß noch nicht genau, was ich machen möchte. Aber ich habe gute Noten, so möchte ich in einem Gymnasium weiterlernen. Vielleicht in einem deutschsprachigen Gymnasium. Ich lerne jetzt Deutsch, aber ich möchte auch Englisch oder Französisch lernen. Ich möchte noch nach dem Abitur auch an einer Universität studieren.

Mark:

Ich habe nicht so gute Noten in Mathe und in Geschichte, aber ich bin gut in Sport. Ich spiele Basketball schon seit 8 Jahren. Ich möchte in einer Fachmittelschule weiterlernen, wo man Sport in erhöhter Stundenzahl lernen kann.

	Andreas	Kludia	Mark	Peter
Schultyp	Fachmittelschule	Gymnasium	Fachmittelschule	Berufsschule
Gut in		Deutsch	Sport	
Nicht so gut in			Mathe	
Hobby				technische Sachen
Weitere Pläne	das Familien-geschäft weiter-machen	Französisch oder Englisch lernen; an einer Univer-sität studieren		

Peter:

Ich lerne überhaupt nicht gut, und ehrlich gesagt bin ich auch ein bisschen faul. Ich mag die technischen Sachen, deshalb habe ich an eine Berufsschule gedacht.

A táblázat nem minden részéhez találnak a tanulók információkat a szövegben. Esetleg segíthetünk azzal, ha előre kijelöljük azokat a részeket, ahová be kell írni valamit.

9. CD 12.

Lektion 7. – Aufgabe 9. – Hör dir die Berichte an! Wer macht was in den Sommerferien?

Wir sind zum letzten Mal zusammen. Was sind eure Pläne für die Sommerferien?

Hans: Ich fahre mit meiner Familie für zwei Wochen ans Meer nach Kroatien. Wir werden in einem Hotel wohnen. Ich war noch nie am Meer, deshalb warte ich schon sehr auf diese Reise. Mein Freund fährt auch mit.

Martin: Diesen Sommer fahren wir in die Berge. Meine Eltern haben ein Ferienhaus im Mátra gemietet. Dort können wir Berg steigen, angeln. Es wird sicher nicht langweilig sein.

Petra: Meine Eltern müssen im Sommer sehr viel arbeiten. Ich verbringe die Ferien zu Hause. Aber ich möchte auf den Strand gehen oder mit meinen Freundinnen Rad fahren, ins Kino gehen.

Renate: Ich werde meine Kusine besuchen. Wir müssen meiner Oma helfen. Ich möchte auch ein bisschen Taschengeld verdienen. Vielleicht werde ich Zeitungen austragen oder in einem Obst- und Gemüseladen aushelfen.

	Hans	Martin	Petra	Renate
Berg steigen		x		
Auf den Strand gehen			x	
Oma helfen				x
ans Meer fahren	x			
angeln		x		
Taschengeld verdienen				x
Ins Kino gehen			x	

A	W	E	R	T	Z	U	I	O	P	L	K	J	H	Z	G	T	F	R	F
U	A	X	B	Ä	C	K	E	R	V	B	N	M	J	U	I	O	T	G	J
T	S	A	W	M	L	O	K	I	J	U	H	T	H	Z	G	T	R	N	B
O	D	S	E	U	L	K	I	J	U	H	Z	G	F	D	D	K	A	H	N
M	F	D	R	S	E	D	S	C	H	L	O	S	S	E	R	I	I	Z	S
E	G	E	T	I	W	R	T	Z	U	I	O	P	L	O	K	N	N	G	C
C	H	W	Z	K	M	N	B	G	T	V	F	R	V	C	W	D	E	T	H
H	J	R	U	E	B	J	O	U	R	N	A	L	I	S	T	E	R	F	N
A	K	T	I	R	G	S	A	D	F	R	T	Z	P	I	M	R	M	R	E
N	L	Z	O	W	T	W	T	U	J	H	M	A	O	N	N	G	K	D	I
I	I	F	R	I	S	E	U	S	E	T	B	H	I	F	H	Ä	I	E	D
K	U	G	D	S	A	W	E	R	T	Z	U	N	U	O	Z	R	O	S	E
E	Z	T	V	E	R	K	Ä	U	F	E	R	A	Z	R	U	T	L	W	R
R	T	R	T	E	R	F	G	Z	H	U	J	R	T	M	I	N	P	A	I
U	R	E	C	B	G	T	Z	U	I	M	J	Z	R	A	O	E	Z	C	N
Z	E	D	W	E	R	T	Z	U	M	I	P	T	E	T	P	R	G	D	M
T	S	E	K	R	E	T	Ä	R	I	N	L	J	W	I	Z	I	T	E	N
R	W	A	S	D	C	F	V	G	B	H	N	M	A	K	T	N	R	R	H
E	W	R	G	T	Z	A	E	H	R	E	R	V	S	E	E	E	E	T	Z
F	E	U	E	R	W	E	H	R	M	A	N	N	D	R	R	F	W	B	U

Megoldási javaslatok a munkafüzet feladataihoz
7.

Blumen-	strauß, binder/in, topf
Schuh-	creme, schrank
Kuchen-	form, rezept
Bade-	zimmer, wanne, tuch
Wasch-	lappen, becken, maschine
Schlaf-, Kinder-, Ess-	-zimmer
Deutsch-, Lehr-	-buch
Küchen-, Schreib-	-tisch
Tomaten-, Eier-, Fleisch-	-salat
Zahn-, Kinder-	-arzt

Berufs- ausbildung	Abitur	Diplom	Fach- prüfung
Verkäufer	Sekretärin	Zahnarzt	Zahnarzt
Auto- mechaniker	Feuer- wehrmann	Informa- tiker	
Bäcker	Gärtner	Journalist	
Schlosser			
Schneiderin			

Feste und Feiertage

November – Martinstag

M	I	L	I	T	Ä	R			
		A	N	F	Ü	H	R	E	R
S	T	A	D	T	M	A	U	E	R
			B	E	T	T	L	E	R
			A	R	M				
M	A	N	T	E	L				
			J	E	S	U	S		

CD 13. Stille Nacht...

Óravázlat

A tanóra felépítése	Tananyag	Tanítói/tanulói tevékenység	Munkaformák	Eszközök
Ráhangelődés, motiváció	Feste und Feiertage	<p>1. Wortigel: „Advent” vagy „Weihnachten”</p> <p>2. Rätsel (Az előző lecke szókincséből a magyar szavak megfelelőjét írják le a tanulók – a kezdőbetűk adják a megoldást: Adventskalender.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. jelentkezési lap 2. Németország 3. keresztnév 4. angol 5. név 6. résztvevő 7. szituáció 8. kommunikáció 9. fogalmazás 10. hiányos szöveg 11. tapasztalt 12. név 13. dátum 14. fogadás 15. árengedmény 	<p>csoporthalmazban</p> <p>egyéni munka, utána ellenőrzés frontális osztálymunkában</p>	<p>csoporthalmazként egy A/4 lap</p> <p>munkalap az előre megírt rejtvényvel</p>
Tananyag feldolgozása	Die Geschichte des Adventskalenders	<p>Sucht die ungarischen Bedeutungen der nächsten Verben aus!</p> <p><i>entstehen, zurückverfolgen, kommen, hängen, malen, weg-wischen, legen, abbrennen</i></p> <p>Sammeln wir Substantive zu den Verben!</p> <p><i>z. B.: hängen – Bild, Mantel, Tasche usw.</i></p> <p>Was fällt uns zu einem Adventskalender ein?</p> <p><i>Schokolade, Fenster, 24, Geschenk, öffnen...</i></p>	<p>páros munka</p> <p>frontális osztálymunka</p> <p>frontális osztálymunka/ páros munka</p>	<p>füzet, szótár</p> <p>tábla – Wortigel</p> <p>tábla – Wortigel</p>

A tanóra felépítése	Tananyag	Tanítói/tanulói tevékenység	Munkaformák	Eszközök
		Lesen wir die Geschichte des Adventskalenders! Welche Formen des Adventskalenders findest du im Text? Unterstreiche! a) 24 Bilder an die Wand gehängt b) 24 an die Wand gemalte Kreidestriche c) 24 Strohhalme d) 24 Kästchen auf einem Karton	frontális osztálymunka	a szöveg értelmezéséhez néhány szókapcsolatot előre megadhatunk: nicht mehr wegzudenkende = nem elhagyható; wohl früheste = legkorábbi stb.
Házi feladat kijelölése		„Mein Adventskalender” – Aufsatz schreiben (zeichnen)		
Az órai munka értékelése	A tanulók munkájának értékelése a helyben szokásos módon.			

Tanmenetjavaslat

Hónap	Hét Óraszám	Tanóra anyaga	Nyelvtan	Felhasználható feladatok, eszközök, szemléltetés	
				tankönyv	munkafüzet
Szeptember	1.	Willkommen in der achten Klasse Mein Stundenplan		4.	
	2.	Wiederholung			
	3.	Wiederholung			
	4.	Wiederholung			
	5.	Wiederholung			
	6.	Wiederholung			
	7.	Lektion 1. – Vorübungen			
	8.	Ich weiß einen Stern Unsere Erde		5. CD 6/1.	8/10.
	9.	Angaben über die Erde	Zahlwörter	6/2. 7/3.	6/1–2.
	4. 10.	Tiere aus aller Welt		7/4. 8/5. CD	6/3. 7/4–6. 9/11.
	11.	Gefährdete Pflanzen Umweltschutz-ABC		10/6–7.	
	12.	Umweltschutz – Die Mülltrennung		11/8.	8/9.
Október	5. 13.	Umweltschutz-Tipps		12/9.	
	14.	Die Regenwälder		12.	
	15.	Naturschutzgebiete	Jahreszahlen		10/13.
	6. 16.	Unsere Welterbe			10/13. 7/7. 8/8.
	17.	Zusammenfassung, Übung			
	18.	Themenabschluss			

Hónap	Hét Óraszám	Tanóra anyaga	Nyelvtan	Felhasználható feladatok, eszközök, szemléltetés	
				tankönyv	munkafüzet
	7.	Lektion 2. Vorübungen			
	20.	Eine kleine Geographie		15/1-4.	13/1.
	21.	Österreich			
	8.	Deutschland	Städtenamen als Adjektive	18/5-7.	
	23.	Die Schweiz		19/8. 20/9.	
	24.	Die deutschsprachigen Länder I.		20/10-12.	13/2.
November	9.	Martinstag		63.	
	26.	Die Europäische Union	lassen	21/13-14. CD	16/9-10.
	27.	Die Satzarten	Die Satzarten		14/3. 15/6-7.
	10.	Die Fragewörter	Die Fragewörter		14/4. 15/5. 16/8.
	29.	Bayreuth			17/12.
	30.	Zusammenfassung, Übung			16/11.
	11.	Themenabschluss			
	32.	Lektion 3. Vorübungen			
	33.	Warum soll man Deutsch lernen?	zweigliedrige Konjunktionen	23-24.	20/2.
	12.	Sprachkurs – Angebote	Indefinitpronomen	24. 25/1-2. CD	21/5. 20/3-4.
	35.	Besuch in einer Sprachschule		26/3-5.	19/1.
	36.	Vorstellung für die Gastfamilie		27/6.	22/6-7.

Hónap	Hét Óraszám	Tanóra anyaga	Nyelvtan	Felhasználható feladatok, eszközök, szemléltetés	
				tankönyv	munkafüzet
December	13.	Bei der Gastfamilie		28/8. CD 28/9.	
	37.				
	38.	Programm eines Sprachkurs	Konjunktiv	29/10.	22/8. 23/9–10.
	39.	Grammatische Übungen	Konjunktiv		23/11. 24/12–13.
	40.	Grammatische Übungen	Konjunktiv		25/14–15. 26/16–18.
	41.	Zusammenfassung, Übung			27/19.
	42.	Themenabschluss			
	15.	Die Geschichte des Adventskalenders		64.	
	44.	Die Geschichte des Adventskranzes		64.	
	45.	Fröhliche Weihnachten!		65. CD.	
Január	16.	Lektion 4. Vorübungen			
	47.	Regeln in der Klasse	Präpositionen mit Genitiv	32/1.	28/1–2.
	48.	Grammatische Übungen	Präpositionen		29/3–5.
	17.	Grammatische Übungen	Präpositionen		30/6–7. 31/8.
	50.	Regeln in meiner Schule		33/2–3. 34/4–5. CD	31/9. 32/10.
	51.	Die Schülervertretung		34/6.	32/11.
	18.	Programme für Schüler			
	53.	Regeln zu Hause		35/7. 36/8.	33/12.
	54.	I. Korschunow: Vielleicht wird alles gut		64.	

Hónap	Hét Óraszám	Tanóra anyaga	Nyelvtan	Felhasználható feladatok, eszközök, szemléltetés	
				tankönyv	munkafüzet
	19.	Textbearbeitung			34/14. 35/15.
	56.	Zusammenfassung, Übung			
	57.	Themenabschluss			
Február	20.	Lektion 5. Vorübungen			
	59.	Du bist, was du ist	Konjunktiv der Modalverben	38. 39/1–3.	36/1. 37/2. 39/10.
	60.	Der Kölner Straßenkarneval		65.	
	21.	Gesunde Ernährung		40/4.	
	62.	Gesunde Rezepte	Konjunktiv der Modalverben	41/5. 42/6.	37/3.
	63.	Unser Schulbüffet			41/14–15. 42/16.
	22.	Haushaltsarbeiten – ROBO		42/7.	
	65.	Was hilfst du zu Hause?	Passiv Präsens	43/8–10.	37/4. 38/5.
	66.	Die Haushaltsmaschinen	Fragewörter als Konjunktionen	44/11–12.	38/6–7. 39/8–9.
	23.	Wir kaufen Haushaltsgeräte		44/13. 45/14.	
	68.	Guter Start		45.	
	69.	Bioprodukte und Vitamine			40/11. 41/12–13.
Március	24.	Zusammenfassung, Übung			
	71.	Themenabschluss			
	72.	Lektion 6. Vorübungen			

Hónap	Hét Óraszám	Tanóra anyaga	Nyelvtan	Felhasználható feladatok, eszközök, szemléltetés	
				tankönyv	munkafüzet
	25.	Erfindungen und Entdeckungen	Passiv Imperfekt	48/1-2.	43/3.
	74.	Übungen zur Grammatik			44/4-6. 45/7-8.
	75.	Übungen zur Grammatik			előző fejezet feladatai
26.	76.	Beginn der Geschichte der Menschheit I.		49/3.	
	77.	Beginn der Geschichte der Menschheit II.		49/3.	
	78.	Momente aus der Geschichte I.		50/4.	
27.	79.	Momente aus der Geschichte II.		50/4.	
	80.	Große Persönlichkeiten der Geschichte I.	Apposition	51/5.	43/1-2.
	81.	Große Persönlichkeiten der Geschichte II.		51/5. 51/6-7.	
Április	28.	Jahreszahlen und Ereignisse		52/8.	
	83.	Personen in der Geschichte		52/9-10.	
	84.	Zusammenfassung, Übung			
29.	85.	Themenabschluss			
	86.	Wir feiern Ostern			
	87.	Warum die Ostereier bunt sind		66.	
30.	88.	Fröhliche Ostern!			
	89.	Lektion 7. Vorübungen			
	90.	Berufe		55/1-2.	

Hónap	Hét Óraszám	Tanóra anyaga	Nyelvtan	Felhasználható feladatok, eszközök, szemléltetés	
				tankönyv	munkafüzet
	31.	91. Modische Berufe		55/3. 56/4. 57/5.	
	92.	Das deutsche Schulsystem	Zusammengesetzte Substantive	57.	49/7.
	93.	Das ungarische Schulsystem		58/6. 58/7.	49/8.
Május	32.	Welchen Beruf soll ich wählen?		59/8. CD	
	95.	Alles über die Berufe			50/9–10. 51/11.
	96.	Sprechen wir über die Berufe!			51/12–13.
	33.	97. Übungen zur Grammatik	Verben mit Rektionen		47/1–2.
	98.	Übungen zur Grammatik			48/4–5. 49/6.
	99.	Mein Lebenslauf		59.	52/14.
	34.	100. Endlich Sommerferien!		60. 60/9. CD	52/15.
	101.	Zusammenfassung, Übung			
	102.	Themenabschluss			
	35.	103. Wiederholung			
	104.	Wiederholung			
	105.	Wiederholung			
Június	36.	106. Wiederholung			
	107.	Wiederholung			
	108.	Wiederholung			
	37.	109. Wiederholung			
	110.	Wiederholung			
	111.	Wiederholung			

Tartalomjegyzék

Előszó	3
Általános célok és feladatok	5
Kiemelt fejlesztési feladatok és kulcskompetenciák.....	7
Kerettanterv a 8. évfolyam számára	10
Tartalmak.....	18
A tankönyv és a munkafüzet felépítése	22
A tananyag feldolgozása.....	24
A tanmenetjavaslat felépítése.....	25
Megoldási javaslatok a tankönyv és munkafüzet feladataihoz	25
Óravázlat	40
Tanmenetjavaslat.....	42